

TOIMINTAKERTOMUS 2019

Sisällys

KERTOMUSVUONNA TOIMEENPANTIIN KIRKKOHERRAN VAALI.....	4
JUMALANPALVELUSELÄMÄ.....	7
1.1. Jumalanpalveluksen merkitys.....	7
1.2. Jumalanpalveluselämän yhteistyökumppanit	7
1.3. Jumalanpalveluselämän keskeiset toiminnot.....	7
1.4. Työresurssit: monia muutoksia	8
1.5. Jumalanpalvelusprosessi.....	8
1.6. Vuoden 2019 jumalanpalveluselämän arviointia	8
KIRKKOMUSIIKKI.....	9
2.1. Musiikkityö Eteläisessä seurakunnassa	9
2.2. Resurssit.....	9
2.3. Kuorot	9
2.4. Jumalanpalveluselämä ja toimitukset.....	10
2.5. Konsertit ja laulutilaisuudet.....	10
2.6. Vuoden 2019 musiikkityön arviointia	11
KASVATUSTYÖ.....	12
3.1. Kasvatuksen perustehtävä.....	12
3.2. Kenen hyväksi työtä tehdään.....	13
3.3. Kasvatustyön yhteistyökumppanit.....	14
3.4. Keskeiset toiminnot.....	16
3.5. Työnjako ja henkilöstöresurssit	21
3.6. Vuoden 2019 kasvatustyön arviointia.....	23
DIAKONIATYÖ	26
4.1. Diakoniatyön toiminta-ajatus	26
4.2. Keskeiset toimintamuodot	26
4.3. Työresurssit	28
4.4. Uusia avauksia ja vanhasta luopumista.....	29
4.5. Vuoden 2019 diakoniatyön arviointia	30
MISSIONAARINEN TYÖ	32
5.1. Lähetystyön yhteistyökumppanit.....	32

5.2. Seurakunnassa tuetaan lähetystyötä	32
5.3. Kansainvälinen työ.....	33
5.4. Raamatunopetus ja aikuistyö	33
5.5. Ystävyyss seurakuntatyö.....	34
5.6. Työresurssit	34
5.8. Vuoden 2019 lähetystyön arviointia	35
VUODEN 2019 ARVIOINTIA	36
Tampereen Eteläisen seurakunnan seurakuntaneuvosto 2019-2022	38
Työntekijät:	38
Papit:.....	38
Kanttorit:.....	38
Assistentti ja sihteeri:.....	38
Diakoniatyöntekijät:	38
Lähetyssihteeri:.....	39
Keittäjä:	39
Nuorisotyönohjaajat:.....	39
Lastenohjaajat:	39
Pyhäkoulusihteeri:.....	40
Suntiot ja vahtimestarit:	40
Toimitilat:	40

KERTOMUSVUONNA TOIMEENPANTIIN KIRKKOHERRAN VAALI

Kirkkoherran virka tuli avoimeksi, kun rovasti *Jussi Mäkinen* ilmoitti kesäkuussa 2019 jäävänsä vanhuuseläkkeelle 1.3.2020. Tampereen hiippakunnan tuomiokapituli julisti Tampereen Eteläisen seurakunnan kirkkoherran viran haettavaksi 13.9.2019 päättyvällä hakuajalla. Hakuajan puitteissa virkaa haki seitsemän henkilöä: *Antero Eskolin, Kaija Karvala, Ali Kulhia, Jari Kuusi, Saila Munukka, Minna Rikkinen* ja *Markku Viitala*.

Seurakuntaneuvosto suoritti kokouksessaan 20.11.2019 välillisen kirkkoherranvaalin. Vaalissa annettiin 17 ääntä. Äänet jakautuivat siten, että Jari Kuusi sai 9 ääntä ja Saila Munukka 8 ääntä. Tampereen Eteläisen seurakunnan kirkkoherran virkaan 1.3.2020 alkaen tuli valituksi Jari Kuusi. Saila Munukka jätti seurakuntaneuvoston päätöksestä oikaisuvaatimuksen 5.12.2019.

Seurakunnan jäsenmäärä kasvoi edellisvuoden tapaan

Seurakunnan jäsenkehitys oli nousujohtainen kertomusvuonna 2019. Jäsenmäärä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 28 henkilöllä ollen vuoden 2019 päättyessä 35 442 jäsentä. Tämä oli 24.3 % Tampereen seurakuntien jäsenmäärästä.

Seurakunta oli lievästi muuttovoittoinen. Kastettuja oli 352 eli 22 kastettua enemmän kuin vuonna 2018. Suhteellinen kasteiden väheneminen oli kuitenkin merkittävää alueen väestönkasvun seurauksena. Poisnukkuneita seurakuntalaisia oli 312, eli 40 vähemmän kuin kastettuja. Avioliittoon vihittiin 112, tämä on 16 avioparia edellisvuotta vähemmän.

Kertomusvuosi 2019 oli kirkkovaltuustokauden 2019 - 22 toimintavuosista ensimmäinen.

Kirkkovaltuutettuina toimivat *Ulla Louhivuori, Anne Sällylä, Kalle Mäki, Tytti Lindroos, Eija Kamppuri, Ilpo Lähteinen, Tiina Salminen, Asko Alajoki, Elli Armila, Tuula Harkonmaa, Teija Lätti ja Timo Koivula*.

Seurakuntaneuvostossa toimivat *Ulla Louhivuori, Ilpo Lähteinen, Anne Sällylä, Tytti Lindroos, Eija Kamppuri, Asko Alajoki, Aimo Tikka, Timo Koivula, Elli Armila, Teija Lätti, Ida Toivonen, Terho Jussila, Tiina Salminen, Jarno Parviola, Ari Rannisto ja Minna Rankinen*.

Seurakuntaneuvoston varapuheenjohtajana toimi kertomusvuonna *Ulla Louhivuori*, sihteerinä seurakunta-assistentti *Outi Toivonen* ja puheenjohtajana kirkkoherra.

Seurakuntaneuvosto kokoontui kertomusvuoden aikana 11 kertaa. Hallinnollisia päätöksiä kirjattiin 105, ja kirkkoherran päätöspöytäkirjoja laadittiin 122. Merkittävimpiä hallinnollisia päätöksiä olivat tavanomaisten toiminta- ja taloussuunnitelmien ohella henkilöstöä ja toimitiloja koskevat ratkaisut.

Henkilökunnan keskuudessa tapahtui kertomusvuoden aikana muutoksia

Vuonna 2019 työnsä Tampereen Eteläisessä seurakunnassa aloittivat määräaikaisessa työsuhteessa *Asta Kahra, Laura Niska, Kirsi Kniivilä, Jenna Laurikainen* ja *Mika Pitkänen*. *Tiina Sarkapalo* palveli täysitoimisena lähetyssihteerinä. Eläkkeelle siirtyivät *Ilmo Käki* ja *Maarit Pohjavuori*. *Kaisa Plomp* irtisanoutui virastaan. Virkavapaalla useita kuukausia olivat *Maarit Kuusisto* ja *Hannu Vuorinen*.

Tampereen Eteläisen seurakunnan työntekijöiden kokonaismäärä oli vuoden 2019 päättyessä 65 henkilöä.

Toiminnallisia uusia avauksia ja hyvin hoidettua perustyötä

Seurakunta on ollut Vuoreksessa läsnä edellisvuosien tapaan vuoreslaisten kokonaisvaltaista hyvää elämää tukien. Kertomusvuoden keväällä toteutettiin kyselytutkimus konsulttiyritys "Kolmannen Persoonan" johdolla. Kyselyn tuloksia sovellettiin toiminnan kehittämiseen ja myös uuden toimitilan tarpeen hahmottamiseen.

Härmälänrannan uusi toimitila "Verstas" saatiin peruskorjattua ja kalustettua erinomaiseen kuntoon. Tila edustaa alueellista toimitilaa, joka vastaa puitteiltaan hyvin asukkaiden tarpeisiin. Härmälänrannan asukasyhdistyksen kanssa otettiin ensiaskelia uusimuotoisen, seurakuntalaislähtöisen toiminnan kehittämiseksi.

Hervannan kirkossa toteutettiin peruskorjauksen ensimmäinen vaihe syyskaudella 2019. Koko ilmastointijärjestelmä uudistettiin. Merkittävää oli AV -laitteiden ajanmukaistaminen. Kirkko oli rakennustöiden vuoksi suljettuna koko syystoimintakauden. Perustoiminta toteutui väistötiloissa varsin hyvin.

Varhaiskasvatuksen ohjaajan virka perustettiin elokuun alusta 2019. Viran työnkuvaan liittyvä verkostoissa toimiminen vaatii tällä hetkellä erityisen paljon voimavaroja, kun Tampereelle luodaan alueellisia perhekeskuksia.

Jokaviikkoiset "Jumalan kämmenellä" -perhepyhäkouluillat ovat osoittautuneet mielekkäiksi Peltolammin alueella. Toimintaa tulee erityisesti vahvistaa kaikkien työntekijätiimien vastuuttamisella, jotta se palvelee laajaa kävijäkuntaa tarkoituksenmukaisesti.

Kaupungin varhaiskasvatuksen kanssa tehtävässä yhteistyössä ovat resurssimme vähentyneet ja toimintakautena ns. päiväkotikummius on loppunut. Osallistuminen juhla-aikojen kirkkohetkiin ja urkukonsertteihin on kuitenkin pysynyt aktiivisena.

Varhaisnuorten kerhotoiminta keräsi yli 300 kerholaista kuluneella kaudella. 21 eri viikoittaista kerhoa, joiden ohjaamisesta vastasi yhteensä 34 ohjaajaa, oli työllistävä, mutta palkitseva työmuoto.

Kertomusvuoden aikana toteutettiin lähes 500 koulukäyntiä. Joidenkin alueemme koulujen kanssa yhteistyön haasteena oli se, että koulussa on niin paljon oppilaita, jotka eivät kuulu kirkkoon. Oman sanomamme esilläpitoa tulee arvioida eri tilanteissa.

Vuoden 2019 keskeisenä tavoitteena oli diakonisen avun ja ruoka-avun toimintatapojen muutos kohti osallistavia ja voimaannuttavia tukemisen menetelmiä. Tavoitteessa onnistuttiin hyvin. Kulunutta vuotta leimasi avoimien uusien hävikkiruoka/kohtaamispaikkojen aloittaminen seurakunnan alueella. Toimintakauden alussa sijoitettiin yksi työntekijä kohtaamispaikkojen järjestämiseen ja hävikkiruokan organisoimisen koordinointiin. Tehty ratkaisu osoittautui toimintavuoden aikana onnistuneeksi. Kaksi uutta avointa ruokailua aloitettiin hyvällä menestyksellä Nekalassa ja Multisillassa.

Voimavararyhmä toteutui Härmälänrannan Verstaalla. Kuntouttavaa ja yhteisöllistä toimintaa järjestettiin ensisijaisesti työikäisille. Yhden ryhmäläisen palaute toiminnasta: *”Sain rohkeutta mennä eteenpäin ja yrittää jatkaa normaalia elämää.”*

Kotikäyntityötä ikäihmisten luona tehtiin edelleen paljon: esimerkiksi Härmälän lähikirkolla noin 540 käyntiä vuodessa.

Avoimilla diakonian vastaanotoilla käyntikertoja oli vuodessa noin 3 000. Uusia asiakkaita tuli viikoittain. Asiakkaiden paljous ja moniongelmaisuus heikensivät kohtaamisten laatua. Toisaalta saatiin hyvää palautetta inhimillisestä, kokonaisvaltaisesta ja kunnioittavasta kohtaamisesta sekä monipuolisesta toiminnasta. Diakonian asiakkaiden kaikenlainen palveluohjaus korostui työssä. Lapsiperheille haettiin apua Tukikummeilta ja erilaisilta säätiöiltä yhteensä noin 10 000 €.

Eteläisen seurakunnan musiikkielämä oli kuluneena vuonna rikasta. Vuonna 2019 oli yhteensä 48 konsertti- ja laulutilaisuutta. Ne keräsivät yhteensä 6 757 kuulijaa paikalle, kuulijakeskiarvon ollessa tilaisuutta kohden 282.

Viinikan kirkko on merkittävin musiikkitilaisuuksien tilastoissa. Syynä tähän lienee tunnetusti loistava akustiikka sekä perinteinen kirkkorakennus upeine ympäristöineen. Eniten tapahtumia olikin Viinikan kirkossa, 29 tilaisuutta ja 4 558 kuulijaa (keskiarvo 157). Hervannassa yllettiin remontista huolimatta 8:aan tilaisuuteen ja 1 108 kuulijaan (keskiarvo 139). Härmälässä musiikkitilaisuuksia oli 5, kuulijoita 753, (keskiarvo 151).

Viinikan iltasoitto elokuussa 2019 oli rohkaiseva näyttö ilmiöpohjaisesta sosiaaliseen mediaan tukeutuvasta uusimuotoisesta tapahtumasta. Ihmiset lähtivät liikkeelle (noin 900 kuulijaa) muuten niin hiljaisena kesäkautena. Sosiaalisen median käyttö (4 500 käyntiä) ja siitä saatu rohkaiseva palaute kannusti.

Uudenlaista yhteistyötä viriteltiin lähetystyön toimialalla Suomen Lähetysseuran kanssa.

Yhteistyökumppanimme palautetta:

”Vuonna 2014 Lähetysseura päätti nostaa asiakkuusajattelun palvelumalliensa pohjaksi.

Asiakkuusajatteluun Lähetysseura liittää asiakkuuksien tutkimisen, asiakkuussegmentoinnin ja asiakkuuksilla johtamisen. Keskeiseksi termiksi nousi jo silloin tiedolla johtaminen.

Eteläinen seurakunta oli syntymisensä jälkeen vuonna 2015 yksi ensimmäisiä, joiden kanssa Lähetysseura pääsi opiskelemaan uutta toimintamalliaan, johon kuuluu seurakunnalle nimetty oma palvelupäällikkö. Palvelumallit ovat viidessä vuodessa kehittyneet ja niistä saatu palaute on tällä hetkellä ympäri Suomen kiittävä. Olennaiseksi toimintatavaksi on noussut se periaatteessa yksinkertainen oivallus, että aitoa tietoa seurakunnan tarpeista ja kehityksen suunnasta saa ainoastaan kysymällä seurakunnalta itseltään. Siksi Lähetysseura on luonut erilaisia konsultaatiomalleja, joiden työskentelyillä kykenemme aktiivisesti kuuntelemaan ja kuulemaan seurakunnan ajatuksia tulevaisuuden tarpeista ja yhteistyön kehittymisestä.”

Talouden tasapainottaminen onnistui edellisvuosien tapaan hyvin. Alustava tilinpäätös näyttää ylijäämäiseltä. Toiminnan kulut pysyivät talousarvion puitteissa. Kelakorvauksia tuloutui noin 48 000 euroa ja muita tuloja kertyi budjetoitua enemmän. Syksyllä tehtiin talousarviomuutos liittyen väistötilojen vuokriin ja Härmälänrannan uuden toimitilan kalustamiseen.

JUMALANPALVELUSELÄMÄ

Jumalanpalvelus- ja rukouselämä ovat seurakunnan toiminnan ydintä, ja ne ovat läsnä kaikessa toiminnassa. Jumalanpalveluselämää ovat messujen ohella seurakunnan erityisjumalanpalvelukset, kuten koululaiskirkot, sekä eri kerhoissa, ryhmissä, leireillä ja retkillä pidettävät jumalanpalvelukset, hartaudet ja rukoushetket.

Seurakunnan jumalanpalveluselämää ovat kirkolliset toimitukset - kaste, avioliittoon vihkiminen, hautaan siunaaminen sekä kodin siunaaminen.

1.1. Jumalanpalveluksen merkitys

Tavoitteena on, että jumalanpalvelus on koko seurakuntaelämän keskus, jota kaikki työntekijäryhmät, luottamushenkilöt ja seurakuntalaiset yhdessä suunnittelevat ja toteuttavat.

Tavoitteena edelleen on, että papit ja kirkkomuusikot antavat tilaa seurakuntalaisille ja ottavat heitä aktiivisemmin mukaan jumalanpalveluksia toteuttamaan. Tämä on jo toteutunut siinä, että seurakuntamme apuopettajia on mukana avustamassa eri tehtävissä osana omaan koulutustaan. Lasten osuutta voisi entisestään lisätä messujen suunnittelussa ja toteutuksessa.

1.2. Jumalanpalveluselämän yhteistyökumppanit

Kaikesta seurakunnallisesta työstä tulisi rakentaa siltaa sunnuntain messuun. Kirkon missio, kristillinen kasvatusta ja diakonia ovat aina läsnä messussa. Koko maailman, ympäröivän yhteisön mutta myös yksittäisten seurakuntalaisten puolesta ja kanssa rukoillaan. Monipuolisella musiikilla on keskeinen rooli jumalanpalveluselämässä. Erityisesti juhla-aikoina korostuu yhteistyö koulujen ja oppilaitosten, päiväkotien, palvelu- ja hoitokotien kanssa. Muita yhteistyökumppaneita ovat paikallisjärjestöt ja kirkolliset järjestöt.

1.3. Jumalanpalveluselämän keskeiset toiminnot

Viikoittaisiin messuihin osallistuvien seurakuntalaisten määrä on ollut edelliseen vuoteen verrattuna laskusuuntainen johtuen pääosin Hervannan kirkon peruskorjauksesta. Muissa jumalanpalveluksissa kävijämäärät olivat sen sijaan kasvussa edelliseen vuoteen verrattuna.

	2015	2016	2017	2018	2019
Messut	15 800	15 518	15 548	17 100	15 597
Muut jumalanpalvelukset	11 980	11 010	10 369	10 850	12 137
HPE osallistujat	13 950	11 558	14 020	14 070	13 120

Kuva 1. Messuihin ja jumalanpalveluselämään osallistuminen

Erilaisia hartaustilaisuuksia ja raamattuopetusta on järjestetty edellisvuosien tapaan. Perhemessuja järjestettiin säännöllisesti ympäri vuoden.

Kirkollisista toimituksista kasteiden määrä oli nousussa, mutta vihkimisten määrä oli laskussa. Parhaiten toimituksista ovat säilyttäneet asemansa kirkolliset hautaan siunaamiset.

	2015	2016	2017	2018	2019
Kasteet	380	347	355	335	352
Vihkimiset	149	131	164	128	112

Kuva 2. Kasteet ja vihkimiset

1.4. Työressit: monia muutoksia

Tampereen Eteläisessä seurakunnassa oli kertomusvuonna 12 papinvirkaa. Kirkkoherrana toimi *Jussi Mäkinen* ja johtavana kappalaisena *Antero Eskolin*. Lähikirkkopastoreina palvelivat Härmälässä *Päivi Repo*, Viinikassa *Ismo Kunnas* ja Hervannassa *Kaija Karvala*.

Lähikirkkojen työntekijätiimeissä tapahtui muutoksia. Kaija Karvala palasi tammikuulla Hervannan lähikirkkopastoriksi. *Ilmo Käki* jäi eläkkeelle elokuun alussa. Hervannan lähikirkolta *Laura Suokas* vaihtui vuoden alkupuolella *Laura Niskaan*. *Hannu Vuorinen* oli virkavapaalla suurimman osan vuotta. *Maarit Kuusisto* jäi virkavapaalle kesän lopulla. *Kirsi Kniivilä* aloitti Härmälän lähikirkkotiimissä ja Vuorespappina toukokuussa.

1.5. Jumalanpalvelusprosessi

Maallikot ovat monin eri tavoin enenevässä määrin kantaneet vastuuta messujen toteuttamisesta. Hyvinä esimerkkeinä mm. Hervannassa kirkon väistötilan Cinolan käytön mahdollistivat *Asko Alajoen* johdolla runsaslukuinen avustajatiimi. Härmälässä avoimen keskiviikon väestä on syntynyt lauluryhmiä, kirkkoisäntä ja muita uusia messuavustajia. Viinikassa on löytynyt runsaasti ehtoollisavustajia. Kaikilla lähikirkkoilla kirkkokahvihetki on merkittävä yhteisöllisen kohtaamisen paikka.

1.6. Vuoden 2019 jumalanpalveluselämän arviointia

- Viikottaisiin messuihin osallistuvien seurakuntalaisten määrä on ollut edelliseen vuoteen verrattuna laskusuuntainen johtuen pääosin Hervannan kirkon peruskorjauksesta. Muissa jumalanpalveluksissa kävijämäärät olivat sen sijaan kasvussa edelliseen vuoteen verrattuna.
- Härmälän lähikirkolla jumalanpalveluskävijöiden ja ehtoolliselle osallistuneiden määrä on selkeästi kasvanut. Erityisiä jumalanpalveluselämään liittyviä tilanteita Härmälän lähikirkolla olivat hiljaisen viikon pääsiäisvaellus, syyskuulla toteutettu lähetyksen kasvunkaari työskentelyn aloittanut messu, lapsille suunnatun ”Yö kirkossa” -tapahtuman osallistujien kanssa toteutettu perhemessu ja joulukuussa Härmälän kirkon 70-vuotis juhlamessu.
- Hervannan kirkon peruskorjaus laski jumalanpalveluksiin ja tilaisuuksiin osallistujien määrään paikallisesti Hervannassa vuonna 2019. Hienoa oli, että messut saatiin toteutettua säännöllisesti remontin aikana väistötilassa aktiivisen vapaaehtoisjoukon voimin.
- Viinikan kirkon messuissa juhlakaudet näkyvät selvästi. Ensimmäisenä adventtina ja jouluaattona seurakunta on liikkeellä runsaasti, samoin kiiristorstaina. Messujen jälkeinen kirkkokahvi on tullut säännölliseksi ja tarjoaa mahdollisuuden tärkeään seurustelun sakramenttiin.

KIRKKOMUSIIKKI

2.1. Musiikkityö Eteläisessä seurakunnassa

Musiikkityö lävistää koko seurakunnan toiminnan. Kanttorit vastaavat messujen, toimitusten sekä seurakunnan juhlien musiikista, opettavat rippikouluissa ja osallistuvat päiväkot-, koulu- ja laitossyhteistyöhön. Lisäksi kukin kanttori ohjaa kuoroja, organisoii konsertteja sekä muita musiikkitilaisuuksia. Musiikkityö pyrkii kohtaamaan seurakunnassamme kaikki ikäluokat. Sen toiminnan tavoitteena on julistaa kolmiyhdytisen Jumalan sanaa musiikin keinoin, toimia rukouksen apuvälineenä ja lujittaa yhteyttä. Samalla pyritään edistämään yhteistyötä seurakunnan ulkopuolisten tahojen kanssa, kokea musiikin, laulamisen ja soittamisen riemua.

2.2. Resurssit

Vuonna 2019 elokuussa kaikki kanttoriviranhaltijat olivat tehtävissään.

Hervanta

Martti Syrjäniemi A-virassa, virkapaikka Hervannan kirkko, johtava kanttori.

Riikka Heikkinen B-virassa, virkapaikka Hervannan kirkko.

Härmälä

Maarit Kujanpää toimi vs. kanttorina vuoden alusta 31.7. saakka

Maria Tuokko palasi hoitamaan B-virkaansa 17.8. alkaen, virkapaikka Härmälän kirkko.

Viinikka

Stiina Leinonen B-virassa, virkapaikka Viinikan kirkko.

Kaikki kanttorit työskentelivät tarvittaessa myös muilla kuin omilla lähikirkkoalueillaan, mukaan lukien seurakuntayhtymän yhteiset tehtävät. Kirkkomusiikin resurssit olivat vuoden 2019 lopussa sopusuhteiset ja seurakunnan väkimäärään suhteutettuna riittävät, sillä seurakunnassamme on kolme kirkkoa ja neljä kanttorin virkaa.

2.3. Kuorot

Vuonna 2019 Eteläisessä seurakunnassa toimi seitsemän kuoroa, joissa oli mukana yhteensä noin 70 laulajaa.

- Hervannan gospelkuoro, johtajanaan Riikka Heikkinen
- Lapsikuoro Kultakellot, johtajanaan Martti Syrjäniemi
- Härmälän Harmonia -kuoro, johtajanaan Maria Tuokko
- Lapsikuoro Tuike, johtajanaan Maria Tuokko
- Kahvilakuoro, johtajanaan Maria Tuokko
- Viinikan lapsikuoro, johtajanaan Stiina Leinonen
- Koivistonkylän lapsikuoro, johtajanaan Stiina Leinonen

Hervannassa on ollut jo vuosia vakiintuneet kuorotoiminnot. Hervannan gospelkuoro esiintyi säännöllisesti kanttori Riikka Heikkisen johdolla seurakunnan messuissa sekä teki yhtymän yhteisiin työmuotoihin kuuluvia sairaalavierailuja. Lapsikuoro Kultakellot piti harjoituksia kevätkaudella Hervannassa, mutta kirkon mentyä remonttiin kuorotoiminta oli syyskauden tauolla.

Härmälän lähikirkkoalueella kuorotoiminta on vakiintunut viikoittaiseksi toiminnaksi. Lapsikuoro Tuike on tukenut Härmälän lähikirkkoalueen musiikkielämää tuoden lasten musiikillista aktiivisuutta seurakunnan toimintaan ja jumalanpalveluselämään. Maria Tuokon palatessa hoitovapaalta syksyllä 2019 Härmälän Harmonia -kuoro aloitti vakituisen toimintansa Härmälän kirkolla. Kuoro on sekakuoro, joka koostuu aikuisista laulajista. Härmälän kirkolla toimi myös avoimen kahvilan toimintaan sisältyvä matalan kynnyksen lauluryhmä. Sen toimintaperiaatteena on ollut pitää noin puolen tunnin lauluhetki viikoittain kahvilassa vieraillevien ihmisten kanssa.

Viinikassa toimi kaksi lapsikuoroa kanttori Stiina Leinosen johdolla. Kuorot ovat kokoontuneet viikoittain harjoituksiin Viinikan kirkolla sekä Koivistonkylän seurakuntatalolla. Kuorot ovat esiintyneet messuissa kevään ja syksyn aikana.

Seurakuntayhtymän yhteistyökuorot ja Kirkkomusikantit toivat merkittävän musiikillisen panoksensa seurakuntamme messuihin. Useat eri kuorot ja musiikkiryhmät tekivät vierailujaan seurakuntamme eri kirkkoihin yhteensä 18 kertaa.

Seurakunnan kuoroilla, kuin myös yhteistyökuoroilla oli vahva rooli olla monipuolistamassa seurakunnan musiikkielämää niin messujen musiikillisissa toteutuksissa kuin myös eri tapahtumien ja konserttien toteuttajina. Kuoroilla oli roolinsa myös Tampereen alueen eri sairaala- ja laitospöyryillä. On huomionarvoista, että seurakunnan kuorotoiminta perustuu vapaaehtoisuuteen. Se tarjoaa seurakuntalaisille hyvän mahdollisuuden olla toteuttamassa messuja sekä muita tilaisuuksia. Musiikin välityksellä kristillinen sanoma levittäytyy seurakuntalaisten keskele. Laulajat saavat harrastuksen myötä rikkautta sosiaaliseseen elämäänsä ja voivat toteuttaa musiikillisia taitojaan seurakuntalaisten, kuin myös omaksi iloksi.

2.4. Jumalanpalveluselämä ja toimitukset

Eteläisen seurakunnan messujen ja eri toimitusten musiikillinen suunnittelu ovat musiikkityön runko. Kanttorit olivat mukana niin jumalanpalveluksissa, kuin kirkollisissa toimituksissakin. Kanttorit hoitivat Kalevankankaan ja Vatialan kappeleiden säännölliset hautausvuorot ja hartaudet. Ne olivat mukana myös lukuisissa laitoshartauksissa seurakuntamme alueella tukien vanhusten virsilaulua ja tuoden musiikkia hartauksiin. Kanttorit olivat myös mukana kouluvierailuissa seurakunnan alueella toimivissa kouluissa. Kaksi kanttoria oli mukana myös kesän rippikoululeirillä.

2.5. Konsertit ja laulutilaisuudet

Eteläisen seurakunnan musiikkielämä oli kuluneena vuonna rikasta. Vuonna 2019 oli yhteensä 48 konsertti- ja laulutilaisuutta. Ne keräsivät yhteensä 6 757 kuulijaa paikalle, kuulijakeskiarvon ollessa tilaisuutta kohden 282.

Viinikan kirkko on merkittävin musiikkitilaisuuksien tilastoissa. Syynä tähän lienee tunnetusti loistava akustiikka sekä perinteinen kirkkorakennus upeine ympäristöineen. Eniten tapahtumia olikin Viinikan

kirkossa, 29 tilaisuutta ja 4 558 kuulijaa, ka. 157. Hervannassa ylettiin remontista huolimatta 8:aan tilaisuuteen ja 1 108 kuulijaan, ka. 139. Härmälässä musiikkitilaisuuksia oli 5, kuulijoita 753, ka. 151.

Muutamia erityispiirteitä musiikkitapahtumista:

Alkuvuodesta jokaisella kirkolla järjestettiin sadoille päiväkotikäisille lapsille kertomuksellinen urkukonsertti. Tästä päätettiin tehdä pysyvä perinne.

Kesällä järjestettiin toistamiseen Viinikan kirkossa Kesäillan musiikkituokio, joka oli heinäkuussa keskiviikko-iltaisina neljänä eri kertana. Muusikkoina näissä tilaisuuksissa toimi oma kanttorikuntamme.

Elokuun ensimmäisellä viikolla järjestettiin III Viinikan Iltasoitto. Viikon ajan joka ilta klo 20 Viinikan kirkon torniin kiipesi trumpettisti, joka soitti tutun ”Jumala ompe linnamme” -hymnin. Viikon aikana noin 863 ihmistä kokoontui kirkontornin juurelle kuuntelemaan tuttua Lutherin virttä. Edellisvuoteen verrattuna väkimäärän kasvu oli 56 %. Lisäksi passiivisia kuuntelijoita oli iso määrä kirkkoa ympäröivällä asuinalueella. Iltasoiton jälkeen kirkossa oli lyhyt iltahartaus, jossa luettiin katkelma psalmista ja iltarukous. Tilaisuus päättyi joka ilta eri iltavirtein. Iltahartauteen osallistui viikon aikana 340 kuulijaa. Sosiaalisessa mediassa luotiin ennen tapahtumaa ja viikon aina tapahtumasta kertovia videokoosteita näyttävin ilmakuvin. Tämä lisäsi innostusta tapahtumaa kohtaan. Aamulehti striimasi videolähetyksenä tapahtuman yhtenä iltana lukijoilleen ja nosti tapahtuman myös verkkosivuilleen. Lillan Café oli yhteistyössä kanssamme pitäen kahvilaa auki tavallista myöhempään. Viinikan Iltasoitosta saatu positiivinen palaute kannustaa jatkamaan tapahtumaa edelleen vuonna 2020.

60-vuotialle seurakuntalaisille suunnattu klassisen musiikin kamarimusiikkikonsertti oli loppuvuodesta iso menestys. Se keräsi Viinikan kirkon täyteen väkeä tyytyväisiä juhlijoita. Tapahtuma todisti sen, että klassisella musiikilla on edelleen vahva jalansija tuossa ikäluokassa.

Marras-joulukuu oli perinteisesti musiikkitilaisuuksiltaan rikkain. Pyhäinpäivän viikonloppuna kuultiin Viinikan kirkossa harvinainen kirkkomusiikkiteos, Cardoson Requiem.

Kauneimmat joululaulut -tilaisuuksia oli 12 ja niiden suosio pysyi edelleen korkealla tasolla. Tähän lisättyinä joulukonsertit, tilaisuuksia oli kaikkiaan 20. Tilaisuuksien väkimäärän valossa Kauneimmat joululaulut ovatkin vuosi toisensa jälkeen eniten ihmisiä keräävä yksittäinen tilaisuus kirkossa. Erityisesti perinteisellä joulumusiikilla on voimaa, joka puhuttelee ihmisiä. Seurakuntalaiset haluavat kokea yhdessä laulamisen tunteen joka joulukuun vuosi toisensa jälkeen.

2.6. Vuoden 2019 musiikkityön arviointia

- Vuosi 2019 oli musiikin sektorilla tapahtumarikas, jota leimasi erityisesti tapahtumien moniulotteinen kirjavuus ja runsas kuulijajoukko eri tapahtumissa.

KASVATUSTYÖ

Kasvatustyötä lasten ja perheiden parhaaksi

3.1. Kasvatuksen perustehtävä

Kasvatustyön tavoitteena on lapsen, varhaisnuoren ja nuoren kokonaiskasvun tukeminen ja uskon, toivon sekä rakkauden jakaminen arjen vertaisryhmätoiminnassa. Toimintamme tarjoaa kokemuksen rakastavasta ja välittävästä Jumalasta sekä seurakuntayhteydestä. Tuemme lapsia, nuoria ja nuoria aikuisia kristittyinä kasvamisessa ja jumalanpalvelusyhteyteen.

Pikkulapsityössä ylläpidetään kasteessa alkanutta yhteyttä 0-4-vuotiaisiin seurakuntalaisiin ja heidän perheisiinsä syntymäpäiväonnittelukortein ja nelivuotiskotikäynnin. Nelivuotiaalle lahjoitetaan oma Lapsen Raamattu, jonka vie lapsen kotiin pikkulapsityön sihteeri.

Perheiltä tulleiden palautteiden mukaan lahja on lapselle tärkeä ja sen tuoma ilo tulee vastaan myös useissa yhteyksissä vuoden aikana. Lapselle ja vanhemmille, usein myös isovanhemmille, Lapsen Raamattu antaa myös mahdollisimman konkreettisen mahdollisuuden tutustua laadukkaasti ja ikäkaudelle sopivasti raamatun kertomuksiin. Kotikäynti mahdollistaa perheiden kohtaamisen ja seurakunnan toiminnan esittelyn.

Päiväkerhoissa keskeisenä tavoitteena on alta kouluikäisten lasten kokonaisvaltaisen kehityksen tukeminen kristillisen arvomaailman ja ihmiskäsityksen pohjalta soveltaen valtakunnallisen Vasun linjauksia. Päiväkerhot muodostavat vahvan kristillisen kasvatuksen kivijalan lapsen kasvun tukemisessa.

Olenaisena osana toimintaa on yhteistyö vanhempien kanssa. Lastenohjaajat käyvät jokaisen lapsen vanhempien kanssa myös lapsikohtaiset kasvatuskeskustelut tavallisten ”ovensuu-keskustelujen” lisäksi. Perheiden rinnalla kulkeminen arjessa on olennainen ja pitkäjänteinen osa päiväkerhojen toimintaa. Lastenohjaaja on perinteisesti alueensa tunnetuin seurakunnan työntekijä nuorten perheiden keskuudessa.

Päiväkerhoilla on myös ainutlaatuinen mahdollisuus tukea lapsen lähipiiriin liittymistä kristilliseen traditioon kutsumalla myös sukua (aktiivisimpia ovat erityisesti isovanhemmat ja kummit) mukaan kerhovuoden ajan juhliin ja tapahtumiin. Jokaisen lapsen kerhovuosi siis koskettaa varsin laajasti hänen lähipiiriään.

Avoimet päiväkerhot tarjoavat pienten lasten perheille alueellisen kohtaamispaikan, jossa on mahdollisuus verkostoitumiseen ja arjen vertaistukeen, vahvistumaan ja iloitsemaan varhaisesta vuorovaikutuksesta lapsen ja vanhemman suhteessa sekä saamaan tukea ja vahvistusta kristittyinä elämiseen. Avointen päiväkerhojen sisältösuunnitelmassa otetaan huomioon sekä kirkkovuosi että pienten lasten perheille merkityksellisiä arjen teemoja. Tavoitteena on, että kerhossa koettu voi jatkua kotona laulujen, leikkien, kädentöiden ja pohdintojen kautta.

Koululaisten iltapäiväkotien tavoitteena on pienten koululaisten (1.-2.-luokkalaisten) päivittäisen, turvallisen ja kokonaiskasvua tukevan iltapäivän mahdollistaminen, lapsen ja perheen tukeminen kristillisen arvomaailman pohjalta. Iltapäiväkodeissamme pyrimme rakentamaan toimintaympäristön siten, että lapsilla on mahdollisuudet sekä levähtämiseen, läksyjen tekemiseen, liikuntaan ja

monenlaiseen yhdessä toimimiseen. Lapsille tarjotaan myös vahvistettu välipala, jonka valmistavat ryhmän lastenohjaajat.

Toiminta on ns. kaupungin sateenvarjon alla ja sen mukaan myös valtion ja kaupungin tuki tulee kattamaan osaa toiminnan kustannuksista. Myös vanhemmat maksavat kuukausittain iltapäivätoiminnasta.

Pyhäkoulutyön tavoitteena on vahvistaa kasteessa alkanutta lapsen hengellistä kasvua ja tukea hänen seurakuntayhteyttään ikäkauden mukaisella tavalla. Eri tavoin painottuvat pyhäkoulut ovat muotoutuneet alueiden toiveiden mukaisesti. Kirkoilla toimivien sunnuntaisten messupyhäkoulujen lisäksi Multisillassa kokoontuu kaakaopyhäkoulu, Peltolammilla Jumalan kämmenellä –perhepyhäkoulu ja Nekalan Nessussa koululaisten arkipyhäkoulut. Osa pyhäkoulun opettajista on rippikoulun käyneitä nuoria, jotka sitoutuvat näin jo varhain seurakunnan vastuunkantajiksi.

Postia pienten perheille on sähköinen, viisi kertaa vuodessa ilmestyvä kirje, jonka voi tilata seurakuntien nettisivun kautta. Kirjeen tavoitteena on tuoda hyvää mieltä, tietoa ja tekemistä sekä antaa vaivattoman tavan olla yhteydessä seurakuntaan. Kirjeen tilaajia on noin 700. Kirjeen toimittajana on toimintavuonna ollut Eteläisen seurakunnan lastenohjaaja *Tuula Vartiainen*, joka päivittää osaltaan myös varhaiskasvatuksen sometilejä.

Kouluikäisten työn tavoitteena on alakouluikäisten tyttöjen ja poikien kokonaiskasvun tukeminen sekä heidän kotiensa ja koulujensa kristillisen kasvatuksen vahvistaminen. Haluamme tarjota kokemuksen rakastavasta Jumalasta sekä seurakuntayhteydestä.

Partiotyön tavoitteena on antaa tukea partio-ohjelman seurakuntaosuuksien toteuttamiseen ja pitää yllä lippukuntien hartauselämää. Seurakunta tukee johtajistoa uskontokasvatuksessa, koulutuksessa ja huollossa. Osallistumme lippukuntien toimintaan ja annamme tukea sekä ohjausta hallintorutiinien ja raha-asoiden hoitoon. Seurakunta toimii taustayhteisönä alueemme kuudelle lippukunnalle.

Rippikoulu pyrkii sitouttamaan nuoria seurakuntaan ja antamaan eväitä elää sitä uskoa todeksi, josta nuori on tullut osalliseksi pyhässä kasteessa. Rippikoulun kautta olemme läsnä perheiden elämässä. Rippikoulun keskeinen lähtökohta on nuoren kokonaisvaltaisen kasvun tukeminen. Rippikoulutyötä ohjaa Rippikoulusuunnitelma 2017.

Rippikoulun jälkeisen nuorisotyön tavoitteena on tarjota nuorille toimiva yhteisö, jossa he voivat elää uskoaan todeksi ja saada sille vahvistusta evankeliumin kuulemisen ja yhteisöllisen toiminnan kautta.

Nuorten aikuisten työn tavoitteena on saada isosiän ylittäneet nuoret kasvamaan vastuussa, erityisesti heille suunnattujen vastuutehtävien ja heidän kasvuun vahvistavien toimintojen avulla.

3.2. Kenen hyväksi työtä tehdään

Kasvatustyön hyödynsajia ovat ensisijaisesti seurakuntamme alueella asuvat lapset, nuoret ja heidän perheensä sekä suuri joukko nuoria aikuisia. Kaikkiaan kasvatustyömme palvelee Tampereella ja sen lähellä asuvia.

Varhaiskasvatuksessa avoimen päiväkerhon ja päiväkerhon kävijät ovat pääsääntöisesti kotihoidossa tai kodinomaisessa hoidossa olevat alta kouluikäiset lapset perheineen. Myös osa-aikaisesti kaupungin varhaiskasvatukseen osallistuvat sekä vuorotyössä käyvien vanhempien lapset ovat mukana toiminnassa.

Iltapäiväkodeissa olevat koululaiset ovat 1-2. luokilla olevia lapsia, joiden molemmat vanhemmat ovat työelämässä.

Päiväkerhojen, avointen päiväkerhojen ja iltapäiväkotien ryhmissä olevien lasten lähiyhteisö, usein kolmen sukupolven laajuudella, on mukana erilaisissa tapahtumissa, juhlissa ja perhemessuissa, eläen kirkkovuotta yhdessä lasten kokemusten kautta ja rinnalla.

Pyhäkouluissa mukana on pääosin alakouluikäisiä lapsia, mutta myös heitä nuorempia ja sekä kokonaisia perheitä.

Rippikoulutyötä tehdään ensisijaisesti sen tamperelaisen ikäluokan kanssa, joka täyttää kuluvana vuonna 15 vuotta. Myös muun ikäisten rippikoulu on mahdollinen.

Partiotyön hyödynsaajat ovat alueemme kuusi lippukuntaa: Viinikan Siniset, Viinikan Sinitytöt, Härmälän Haukat, Härmälän Ilvestytöt, Hervannan Hukat ja Tervaksentekijät, ja näiden lähellä toimivat muut yhteistyötahot.

3.3. Kasvatustyön yhteistyökumppanit

Varhaiskasvatuksen ensisijaiset yhteistyökumppanit ovat lasten vanhemmat

Perheiden osallisuuden lisääminen on syksystä alkaen ollut Vasu-prosessimme kehittämiskohteena. Pyrimme jatkuvaan vanhempien ajatusten, ideointien ja palautteen keräämiseen helpolla ja sujuvalla tavalla, post it -lapuilla kerhon eteisessä, WhatsApp keskusteluin ja rennoin vanhempainilloin. Tiimit ovat kokeilleet ja jakaneet kokemuksiaan erilaisten konkreettisten toteutusten toimivuudesta alueillaan.

Osa vanhemmista on lähtenyt mukaan erityisen innokkaasti: Viinikan päiväkerhoissa joulujuhla toteutettiin perheiden nyyttikesteinä ja mm. jouluevankeliumin rooleissa olivat aikuiset lasten kertoessa tapahtumat. Illassa oli todellisen kyläjuhlan tuntua.

Verkostoituminen alueen toimijoiden ja oppilaitosten kanssa näkyy ryhmien arjessa myös opiskelijoiden ja työharjoittelijoiden lyhyempinä ja pidempinä työjaksoina. Osassa jaksoista on myös opiskelijan tutkintoon liittyviä näyttöjä ja niiden arviointeja. Nämä sekä työllistävät että tuovat uutta tietoa opiskelijoita ohjaaville työntekijöille.

Lape-työskentelyn aloittama verkostoyhteistyö on vahvistunut erityisesti Vuoreksen ja Hervannan pilottialueella. Varhaiskasvatus on ollut ja tulee olemaan aktiivisesti mukana rakentamassa alueille verkostomaista perhekeskusta. Vuoreksen monitoimijaiset tapahtumat keräsivät tasaisesti osallistujia ja Duon kauppakeskuksen Pop up- pistettä jatkettiin yleisön pyynnöstä kahteen otteeseen syyskuuhun asti. Duon Pop-upista valmistui myös Tampereen ammattikorkeakoulun opinnäytetyö ”Yhteistyöllä on huikeeta voimaa”.

Perhekeskustoiminnan kehittyessä koko kaupungin alueella yhteistyö niin kaupungin kuin yksityisen ja kolmannen sektorin eri toimijoiden kesken tulee seuraavina vuosina tiivistymään ja vaatimaan lähinnä työaikaresurssia varhaiskasvatuksesta seurakunnan eri alueilla.

Neuvolat ja alueen perhepäivähoitajat sekä koululaisten iltapäiväkodissa alaluokkien opettajat ja kaupungin aip-toiminnanohjaajat ovat arjen yhteistyökumppaneita.

Tarvittaessa saamme konsultaatioapua kaupungin varhaiskasvatuksen erityisopettajilta.

Pyhäkoulutyössä on perheiden Jumalan kämmenellä - iltojen toteutuksessa mukana seurakunnan työntekijöitä eri työaloilta, jolloin perheillä on mahdollisuus tutustua alueella toimiviin seurakunnan työntekijöihin yhteisen illan aikana. Illan tarjoiluissa hyödynnetään hävikkiruokaa.

Kaksi kertaa vuodessa seurakuntien varhaiskasvatuksen johtavat työntekijät ja kaupungin varhaiskasvatuksen aluepäälliköt kokoontuvat päivittämään yhteistyön mahdollisuuksia tamperelaisten perheiden parhaaksi.

Yhteistyö kaupungin päiväkotien kanssa kirkkovuoteen liittyvien tilaisuuksien, lasten kirkkoon tutustumisten, henkilökunnan tapaamisten ja erilaisten yhteistilaisuuksien kautta tavoittaa laajasti alueella hoidossa olevia alta kouluikäisiä lapsia ja varhaiskasvatuksen ammattilaisia.

Keskustelua katsomuskasvatuksen toteutumisesta yhteiskunnan varhaiskasvatuksessa on jatkettu eri yhteyksissä ja näyttääkin, että vielä edellisvuotta leimannut epävarmuus ja käytänteiden epäselvyys on selkeästi vähentynyt.

Kouluikäisten työn keskeisiä sidosryhmiä ovat seurakuntamme alueella sijaitsevat alakoulut: Hervannan lähikirkkoalueella Ahvenisjärven koulu (Pohjois-Hervannan, Kanjonin ja Hallilan koulutalot) ja Etelä-Hervannan koulu (myös Pelipuiston koulutalo) sekä Vuoreksen koulu. Viinikan lähikirkkoalueella teemme yhteistyötä Koiviston koulun, Tampereen Normaalikoulun Muotialan ja Nekalan yksiköiden sekä Rudolf Steiner -koulun kanssa. Härmälän lähikirkkoalueella yhteistyökumppaneitamme ovat Hatanpään koulun Härmälän ja Talvitien yksiköt sekä Peltolammin koulu.

Rippikoulun jälkeisen nuorisotyön keskeisiä sidosryhmiä ovat Hervannassa Etelä-Hervannan koulu ja Ahvenisjärven koulu, Viinikassa Steinerkoulu, Normaalikoulun yläkoulu sekä keskustassa sijaitseva Normaalikoulun lukio sekä Härmälässä Hatanpään yläkoulu ja lukio. Alueemme koulut sekä niiden vanhempainyhdistykset ovat vuodesta toiseen merkittävimmät yhteistyökumppanimme.

Härmälän alueella toimimme yhteistyössä Tampereen kaupungin kanssa Me-talohankkeessa. Muita yhteistyökumppaneitamme ovat Härmälän Martat sekä NMKY. Hervannassa toimimme yhdessä Teko-hankkeen kanssa sekä alueen eri toimijoiden muodostaman Nyt-tiimin kanssa. Vuoreksessa teemme yhteistyötä Vuoreksen asukasyhdistyksen kanssa. Viinikassa yhteistyökumppanimme on Hallila-seura ry. Teemme yhteistyötä Tampereen kaupungin nuorisotoimen Pelifarmi-hankkeen kanssa mm. yhteisiä leirejä järjestäen.

Kerhotyössä teimme kuluvana kautena yhteistyötä Tampereen kaupungin nuorisopalvelujen kanssa. Saimme Hervannan kirkon remontin ajaksi käyttöömmme Hervannassa sijaitsevan nuorisotila Kupolin, jossa pystyimme jatkamaan kerhotoimintaamme koko syksyn 2019. Tampereen kaupungin nuorisokeskuksista

myös Helapuisto on yhteistyökumppanimme. Yhteistyötä teemme myös mm. Toimelan nuorisokeskuksen kanssa, jota ylläpitää Yhdessä selviytymisen tuki YSTI ry.

Muut tamperelaiset seurakunnat sekä seurakuntayhtymä ovat keskeiset yhteistyökumppanimme. Kertomusvuonna 2019 järjestimme useita kouluikäisten, nuorten ja nuorten aikuisten leirejä ja tapahtumia yhteistyössä muiden tamperelaisten seurakuntien ja seurakuntayhtymän nuorisotyön kanssa. Nuorten aikuisten työn keskeisin yhteistyökumppani on Tampereen yhteinen nuorten aikuisten Uusi Verso.

Partiotyömme keskeiset yhteistyökumppanit ovat Tampereen ev.lut. seurakuntien partiotyö, Tampereen partiolaiset ry., Hämeen Partioipiiri ry. ja Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Kertomusvuonna yhteistyötä on tehty myös Tampereen kaupungin, LC Koivistonkylän, Viinikan omakotiyhdistyksen, Koivistonkylän omakotiyhdistyksen, Koivistonkylän koulun, Hallilan koulutalon, Etelä-Hervannan koulun vanhempainyhdistyksen, Hervannan MLL:n, Kauppakeskus Duon, K-Market Arkkitehdinkadun, K-market Teekkarinkadun ja Vuores Palvelu Oy:n kanssa.

Rippikoulutyössä merkittävin yhteistyökumppanimme on seurakuntien yhteisen nuorisotyön rippikoulutoimisto, jonka kanssa rippikoulutyö suunnitellaan koko Tampereen kokonaisuutta ajatellen. Rippikoulutoimisto vastaa kokonaisuudesta, johon Eteläisen seurakunnan rippikoulutyö nivoutuu. Eteläisen seurakunnan pitämien rippikoulujen määrä arvioidaan vuosittain tamperelaisen kyseisenä vuonna 15 vuotta täyttävän ikäluokan koon mukaan.

3.4. Keskeiset toiminnot

Pikkulapsityö Eteläisen seurakunnan alueella asuvia seurakuntalaisia muistetaan 1-, 2- ja 3-vuotiaita kotiin lähetettävällä onnittelukortilla. Nelivuotiaiden luona käyvät pikkulapsityön sihteerit viemässä Lapsen Raamatun. Pikkulapsityön kotikäyntejä on kuluvana vuonna ollut yhteensä 360 (373), joista Hervanta-Vuores alueella 159 (154), Viinikassa 101 (119) ja Härmälässä 81 (100).

Viisivuotiaat seurakuntalaiset kutsutaan kummeineen Lasten katedraaliin kesällä ja kuusivuotiaille järjestetään synttäräkutsut jokaisella aluekirkolla. Koulunsa aloittavat kutsutaan perheineen siunauskirkkoihin elokuussa koulujen alkua edeltävänä iltana.

Eteläisen seurakunnan alueella kokoontui kuusi aikuisten ja lasten yhteistä avointa päiväkerhoa sekä yksi perhekahvila. Keväällä näissä ryhmissä kävi yhteensä noin 165 osallistujaa joka viikko. Syksyllä osallistujia oli viikoittain noin 130, lasku johtuu osaltaan Hervannan pienistä väistötiloista, joka rajoitti osallistujamäärää. Yhteensä käyntejä avoimissa päiväkerhoissa oli noin 5 500.

3-6-vuotiaiden lasten päiväkerhoja kokoontui keväällä yhdeksän Hervannan ja Viinikan kirkoilla sekä Hallilan, Peltolammin ja Vuoreksen seurakuntakodeilla. Koska keväällä ilmoitettiin toistakymmentä lasta Härmälän kirkolle, aloitettiin syksyllä muutaman vuoden tauon jälkeen siellä taas päiväkerhoryhmä. Säännöllisesti (2-3 kertaa viikossa) käyviä päiväkerholaisia keväällä 98 ja syksyllä 96.

Pyhäkoulutyö Eteläisessä seurakunnassa toimi kuluneena vuonna kuusi pyhäkoulua. Näistä kolme kokoontui sunnuntaisin kullakin kolmella lähikirkolla messun yhteydessä (messupyhäkoulut). Varhaisnuorisotyön kanssa yhteistyössä toteutettu Nekalan seurakuntatalon koululaisten avoimen

iltapäiväkerho Nessun yhteydessä pidettiin pyhäkoulua aina keskiviikkoisin ja perjantaisin. Vuoden aikana pyhäkouluihin osallistui yhteensä viikoittain keskimäärin 34 lasta.

Perhepyhäkoulu Jumalan kämmenellä kokoontui joka torstai-ilta Peltolammin seurakuntatalolla. Jumalan kämmenellä iltojen osallistujamäärät ovat kasvaneet vuosi vuodelta syyskaudella kävijöitä oli jokaisena kertana keskimäärin 36 (syksyllä-18 28) ja osallistujien ikä vaihteli muutamasta kuukaudesta isovanhempi-ikäisiin.

Pienten koululaisten (1. ja 2. luokan oppilaille tarkoitettu) koululaisten iltapäiväkodit kokoontuivat Koivistonkylän ja Peltolammin seurakuntakodeilla viitenä päivänä viikossa koko kouluvuoden. Koivistonkylän ja Peltolammin iltapäiväkodeissa oli keväällä 55 (42) ja syksyllä 43 (37) pientä koululaista. Huomionarvoista on, että Peltolammin koulun ollessa syksyllä 2019 evakossa Vuoreksen koululla, valitsivat perheet Peltolammin seurakuntakodin ip-ryhmän Vuoreksen koulun ip-ryhmän sijaan, vaikka lapset joutuivat näin vaihtamaan paikkaa kesken päivän evakkoaikana.

Pääsiäisen ja joulun juhla-aikoina kutsuttiin päivähoidon lapsiryhmiä kirkkohetkiin, joiden suunnittelussa on mukana päivähoidon kasvatusvastuussa työskenteleviä työntekijöitä. Kaikkiaan kirkkohetkiä oli pääsiäisen ja joulun aikaan yhteensä 34. Päivähoidon ryhmien osallistuminen on kattavaa ja mukana kirkkohetkissä oli yhteensä 2 384 osallistujaa Eteläisen seurakunnan alueella.

Vuoden 2019 keväällä toteutettiin "urkukonserttikiertue", jolloin jokaiseen Eteläisen kirkkoon kutsuttiin alueen päiväkodit kirkkokonserttiin. Konsertit saivat erittäin hyvän vastaanoton ja toteutetaan myös tulevana vuonna.

Koivistonkylän alueella aloitettiin keväällä perhepäivähoitajien pyynnöstä kerran kuukaudessa perhepäivähoitoryhmien kokoontumiset, joita vetää varhaiskasvatuksen ohjaaja Henna Ahrikkala. Vuoreksen vastaavat kokoontumiset loppuivat kesään mennessä perhepäivähoidon vähentyessä alueella.

Lastenohjaajat järjestivät yksin tai yhdessä muiden työntekijäryhmien ja toimijoiden kanssa useita tilaisuuksia perheille kauden aikana.

Vanhempainiltojen ja kauden juhlien lisäksi lastenohjaajat ovat olleet järjestämässä kuluneena vuonna mm. jokaisella lähikirkkoalueella perheiden askarteluiltoja, talvitapahtumia, Vuoreksen perhepiknikkiä ja perheleiripäivää.

Lastenohjaajia ja pyhäkoulunopettajia oli mukana mm. Hervannan syksyisessä Peikkometsä - tapahtumassa, Seurakuntien talon perhemessupäivässä ja Lop-tapahtumassa Perheiden talossa ja monikulttuurisissa Cafe Gabriel - iltapäivissä.

Seurakuntamme kouluikäisten työn ja nuorisotyön säännöllinen viikkotoiminta, rakentui Hervannan, Viinikan ja Härmälän kirkoilla sekä alueemme seurakuntakeskuksissa ja kouluissa kokoontuvista pyhäkouluista, kerhoista, koulutuksista, lukuisista partioryhmistä, raamattupiireistä, olo-illoista ja iltamessuista sekä tapahtumista.

Kerhotoimintamme on ollut vuoden 2019 todella laajaa. Kerhoja pidettiin yhdeksässä eri toimipisteessä; Hervannan nuorisotila Kupolissa, Nekalan seurakuntatalolla, Hallilan seurakuntakodilla, Härmälän kirkolla, Koivistonkylän seurakuntatalolla, Peltolammin seurakuntakeskuksessa, Multisillan Multituvassa,

Härmälänrannan Verstaalla ja Vuores-talossa sekä internetissä kirkon Fisucraft-palvelimella. Saatuaamme Koivistonkylään ja Härmälänrantaan toteutuneet kerhot, voidaan todeta, että kerhotoimintamme kattoi koko Eteläisen seurakunnan alueen.

Vuonna 2019 seitsemän kerhoamme ohjattiin palkkiotoimisten aikuisohjaajiemme toimesta. Kerhojamme ohjaamassa oli myös 12 kerhonohtajaa sekä kuusi apuritiimiläistä, jotka eivät ikänsä puolesta vielä voi ottaa vastaan kerhonohtajan tehtäviä. Työntekijöistämme seitsemän oli vastuutehtävissä kerhotoiminnassa. Kaikkiaan kerhotyössämme työskenteli 34 eri henkilöä.

Syksyllä Hervannan kirkon ollessa remontissa, kirkolla kokoontuvat kerhot siirtyivät nuorisotila Kupolin tiloihin ja kerhotoimintaa voitiin jatkaa remontista huolimatta. Kupolilla Hervannan avoimen kerhon "avoimen parkin" aikaa pidennettiin, jolloin sen kanssa samaan aikaan kokoontuivat kokkikerho ja sähkökerho. Iltapäiväparkin siirtyminen Kupoliin toi meille paljon uusia lapsia sekä mahdollisesti entistä monipuolisemman toiminnan järjestämisen.

Nekalan seurakuntatalolla toimiva iltapäiväkeho Nessu kokoontui kouluaikana arkipäivisin ja keräsi n. 80 kävijää keväällä ja syksyllä. Nessun yhteydessä järjestettiin erilaisia muita kerhoja ja tapahtumia. Ohjaajana Nessussa toimi *Arja Livonen*.

Pelikasvatustyössämme järjestimme kertomuskaudella kuusi omaa Bittileiriä sekä kaksi yhteistyössä Kaupungin nuorisotoimen Pelifarmi-hankkeen kanssa. Koiviston koululla järjestimme pelikasvatustapahtuman, jonka puitteissa kiersimme kaikki luokat pelaamiseen ja hyvinvointiin liittyvistä asioista. Lisäksi järjestimme koululla vanhempaintapahtuman, jossa samoista asioista keskusteltiin koululaisten huoltajien kanssa.

Syksyllä 2019 innokkaat nuoret perustivat tuellamme oman Roolipeliklaani "Lentävän terän klaanin". Klaani kokoontui säännöllisesti kerran viikossa. Klaanissa pelattiin roolipelejä, boffattiin mitä kummallisemmilla tavoilla sekä suunniteltiin live-roolipeliä eli larppia Eteläisen seurakunnan nuorille. Nuorten oma kerho on vielä kehittymässä nettisivujen ja mainostusten kautta. Kerho on tähän asti pyörinyt kokonaan nuorten oman innostuksen kautta, työntekijän tuella. Klaanin tavoite on edesauttaa nuorten omaehtoista harrastamista sekä monipuolistuttaa nuorisotoimintaamme erilaisin tapahtumin.

Vuoden 2019 uusi yritys, valtakunnallisesti lanseerattu tapahtuma "Yö kirkossa"- tapahtuma onnistui osaltamme hienosti. Tapahtuma kokosi syksyllä lauantaina ja "valvomisen sunnuntain" väliseksi yöksi 24 lasta Härmälän kirkkoon. "Yö kirkossa" ja teki Härmälän kirkkoa ja seurakuntamme nuorisotyötä sekä sunnuntain messua tutuksi alueen lapsille ja perheille.

Vuosi 2019 oli koulutyömme suhteen vilkas. Vierailimme kouluilla tai koulut vierailivat meidän tiloissamme 497 kertaa. Pidimme kouluilla päivänavauksia, koulunalkajais-, adventti-, joul- ja pääsiäisjumalanpalveluksia, ripari-infoja, oppitunteja, ryhmäytyksiä ja teimme tuntivierailuja. Lisäksi järjestimme välituntipäivystyksiä, liikuntatuokioita, opettajien hengellistä ja henkistä huoltoa sekä yhden tyky-illan. Ahvenisjärven koulun ja Etelä-Hervannan yläkoulussa toteutimme edelleen 7- ja 8-luokkalaisten jatkoryhmäytyksiä yhdessä koulun ja kaupungin nuorisotoimen kanssa.

Vuoreksessa on kouluyhteistyössä tapahtunut vuoden mittaan muutoksia. Vuoreksen koulun laajentuessa kesän jälkeen yhtenäiskouluksi, ei aiemmin sen tiloissa toiminut Ti-to-kerhomme mahtunut enää koulun tiloihin. Päivänavauksemme siirtyivät yhteisistä aulatiloihin muihin yhteistiloihin, 3-4 luokalle kerrallaan

pidettäväksi. Koulupäivystys siirtyi uusien yläkoululaisten välituntipäivystykseksi. Uusia kerhoja (esim. kokkikerho) aloitettiin sitä mukaan kun tiloja vapautui Vuoreksen seurakuntakodista tai alueen yhteistyötahoilta.

Tampereen Normaalikoulun kanssa teimme kertomusvuonna paljon yhteistyötä. Pyrimme edelleen kehittämään toimintaamme koulun tarpeisiin sopivammaksi. Koulun toiveesta ala- ja yläkoulun koulukummit yhdistettiin yhteisiksi koulukummeiksi koko koululle. Ylä- ja alakoulun puolella aloitettiin säännöllinen välituntipäivystys. Säännöllinen päivystäminen on tehnyt koulukummeja tutummiksi ja helpommin lähestyttäväksi. Välituntipäivystyksissä keräsimme nuorilta aiheita päivänavauksiin ja saimme siitä hyvää palautetta. Koulun välituntitoiminnassa olimme mukana ohjaamassa hyllypalloa 4.-6.-luokkalaisten. Hyllypallossa kävi syksyn aikana keskimäärin 40 koululaista. Yhteistyö Norssin opettajien kanssa, kuten oppituntivierailut ja yhteinen tapahtumasunnittelu, lisääntyi vuoden 2019 aikana.

Nuorisotyönohjaajilla ja nuorisopapeillamme on omat nimikkokoulunsa, joiden yhteydenpidosta he vastasivat. Syksyllä olimme mukana toteuttamassa varhaiskasvatuksen kanssa koulunsa aloittavien siunaamisen, johon kokoontui toistasataa ekaluokkalaista sukulaisineen ja kummeineen.

Järjestimme kaikilla alueemme yläkouluilla rippikouluinfot kasiluokkalaisten. Luokassa, salissa ja auditorioissa pidettävien tuntien lisäksi päivystimme rippikouluasioissa koulujen käytävissä, pihoissa ja auloissa. Näin kaikilla kasiluokkalaisten oli mahdollisuus tutustua Tampereen seurakuntien rippikoulutarjontaan ja käytäntöihimme, vaikka eivät osallistuisikaan uskonnonopetukseen.

Rippikouluja järjestimme yhteensä 9, joista kaksi oli tuplarippikouluja. Leirimuotoisia rippikouluja järjestimme kahdeksan ja päivärippikouluja yhden. Rippikoulutarjontaamme kuului myös erityispainotteisia rippikouluja; laulupainotteinen rippikoulu, vaellusrippikoulu ja kaupunkirippikoulu.

Leirityö oli keskeisimpiä toimintojamme myös vuonna 2019. Leireillemme osallistui paljon lapsia, nuoria ja perheitä. Järjestimme kertomusvuonna 30 leiriä varhaisnuorille, nuorille, nuorille aikuisille ja perheille ja keräsimme niille ennätyselliset 1 117 osallistujaa.

Syksyllä pidetty Jatkis eli jatkoriipari keräsi 110 osallistujaa. Eteläisen nuorisotiimi ja Eteläisen nuoret olivat perinteisesti merkittävällä panoksella mukana muiden seurakuntien kanssa Tokavuotisten leiriä, yhteistä K-18-leiriä ja Pimeä Hölkkä-maastoleiriä järjestettäessä. Tämän lisäksi osallistuimme aktiivisesti Tampereen seurakuntien yhteisen leirikesän järjestämiseen.

Partiolippukuntamme toteuttivat 2019 Suomen Partiolaisten partio-ohjelmaa. Lippukuntamme osallistuivat useisiin seurakunnan tilaisuuksiin sekä yleisönä että toteuttajina. Partioyhmämme kokoontuivat säännöllisesti tiloissamme sekä leireilivät aktiivisesti useissa leirikesköksissämme sekä maastossa. Seurakuntamme partiotyöntekijä oli lippukuntien mukana toteuttamassa lukuisia leirejä.

Partiolippukunnissamme oli kertomusvuonna 60 ryhmää, joihin osallistui 600 partiolaista. Vapaaehtoisina partionjohtajina toimi 187 henkilöä. Kaikkiaan lippukunnissamme oli 604 jäsentä.

Partiolaiset olivat 2019 jälleen mukana toteuttamassa Yhteisvastuukeräystä. Kertomusvuoden partiomessu järjestettiin n. 70 hengelle Hervannan kirkon viereisellä Ahvenisjärven laiturilla. Partiotyö järjesti kaikille alueemme lippukunnille syksyllä sudenpentujen Minä Uskon-jäljen Härmälän kirkolla. Tapahtumaan osallistui 85 partiolaista. Itsenäisyyspäivän partiokirkot juhlineen järjestettiin yhteistyössä

partion kanssa Härmälän ja Viinikan kirkoilla. Betlehemin Rauhantuli saapui Itsenäisyyspäivän kirkkoihin partiolaisten mukana. Rauhantulta säilytettiin Härmälän kirkon pihan seimessä joulun asti. Ekotekotempaus, jossa kerättiin pois joulun jälkeiset kynttilän jämat, järjestettiin Kalevankankaalla 30.12.2019.

Partion järjestämiin merkittäviin tapahtumiin kuului Hämeen partiopiiriin Ilves19 leiri, johon osallistui n. 5 000 partiolaista. Heistä 198 kuului Tampereen Eteläisen seurakunnan lippukuntiin. Ilves19 pidettiin Evon leirialueella Hämeenlinnassa 24.7.-1.8. Sudenpentujen leiri järjestettiin 24.-27.7.2019.

Maailman Jamboreelle USA:ssa 22.7.-2.8.2019 osallistui kaksi partiolaista Viinikan Sinisistä.

2019	ryhmiä	osallistujia	2018	
rippikoulut	9	234	9	244
nuorten kokoava toiminta	84 krt	2 023	66 krt	2 109
isokoulutus ekavuotisille	4	80	3	61
nuorten aikuisten kokoava toiminta	9 kertaa	113	8	113
iltamessut	15 kertaa	593	18	650
kerhot	17 kevät 21 syksy	288 333	15 kevät 16 syksy	153 350
partio	60	600	58	613
leirit	30	1 117	33	962
leirit ja retket / partio	70	865	65	1 118
koulukäynnit	497		536	

Kuva 3. Nuorisotyön toimintatilastoja

Isos- ja ohjaajakoulutusryhmämme kokoontuivat Nekalan seurakuntatalolla tiistaisin ja torstaisin kerran kuukaudessa. Lisäksi isokoulutukseen kuului oleellisena osana viikonloppuleirit sekä säännöllinen osallistuminen nuorten toimintaan. Kertomusvuonna järjestimme kolme isokoulutusleiriä, kaksi syksyllä ja yhden keväällä. Osa leireistämme oli avoimia myös jo isokoulutuksen käyneille. Uutena toimintamuotona toteutimme keväällä Riparietkot-leirin, joka oli tarkoitettu erityisesti kaikille kesän isosille ja apuopettajille.

Perjantaisin pidettiin Good Friday-illat, joista noin joka toisessa vietimme iltamessun. Keskiviikkoisin pidettiin ohjelmalliset oloillat, joiden opetus- ja ohjelma-aiheet kerättiin nuorilta itseltään. Kerran kuussa Good Friday-illoissa pidettiin Seurisvisa eli leikkimielinen ryhmätietokilpailu nuorille.

Kesäkaudella nuorten kesäillat olivat keskiviikkoiltaisina kolmen aikuisohjaajan ohjaamina. Kesäiltoihin kutsuttiin erityisesti kesän rippikoululaisia.

Nekalassa pidettiin nuorten omaa kitarakoulua, jossa nuoria opetetaan säestämään yhteislauluja. Kitarakoulussa on toiminut opetusvastuussa kaksi nuorta aikuista. Ryhmä nuoria oli toteuttamassa myös Kuuselan jouluhartautta laulaen joululauluja. Nuorten Jamit järjestettiin neljästi. Nuoria rohkaistiin

soittamaan ja laulamaan sekä vahvistettiin nuorten intoa tehdä ja esittää myös omaa musiikkia. Nuorten toiveesta alkunsa saanut Papit praattaa - podcast aloitti syksyllä.

18 vuotta täyttävälle järjestettiin apuopekoulutusta, joka mahdollistaa apuopeettajana toimimisen rippikoulussa. Apuopekoulutus kokoontui useissa seurakuntamme toimipisteissä. Apuopekoulutukseen kuului oma koulutusleiri. Syksyllä 2019 apuopeettajakoulutuksessa aloitti pieni porukka, mutta vanhoja apuopeettajia on toiminnassa mukana vielä monia.

Järjestimme nuorille aikuisille yhden oman viikonloppuleirin sekä yhtymän yhteisen viikon mittaisen vaellusleirin Lapissa. Lisäksi toteutimme muiden seurakuntien kanssa koko Tampereen yhteisen K-18 leirin. Oma säännöllistä K-18 -toimintaa oli n. kerran kuussa pidettävät K-18 -illat.

Olemme päivystäneet Fisucraft -palvelussa. Varhaisnuorten toiminnasta tiedotettiin julkaisemalla Epot-lärpäkettä sekä ylläpitämällä Epot-verkkosivustoa, jossa on julkaistu viikoittain uutta materiaalia lapsille. Kouluikäisten nettisivut ovat epot.fi.

Varhaisnuorten toiminnasta tiedotettiin julkaisemalla Epot-lärpäkettä sekä ylläpitämällä Epot-verkkosivustoa, jossa on julkaistu viikoittain uutta materiaalia lapsille. Kouluikäisten nettisivut ovat www.epot.fi. Lisäksi olemme toimineet Discord-palvelussa. Varhaisnuorisotyön oma epot.fi-instagram-tili perustettiin markkinoinnin tueksi vuonna 2019. Viestintämme kerhonohjaajien kanssa on perustunut laajaan WhatsApp-viestintään ja henkilökohtaisiin kerhovierailuihin.

Nuorisotyön nettisivut ovat etnut.fi, lisäksi käytössä on Instagram, Snapchat ja Telegram. Vastasimme vuoden 2019 aikana moniin satoihin yhteydenottoihin sosiaalisen median ja pikaviestimien kautta. Kokoamiimme nuorten WhatsApp-ryhmiin on kuulunut kertomusvuonna satoja nuoria. Partiolippukunnillamme on omat nettisivunsa, Instagram-tili, WhatsApp-ryhmänsä sekä omat Facebook-profiilinsa.

3.5. Työnjako ja henkilöstöresurssit

Työstä varhaiskasvatuksessa vastasivat vuonna 2019 *Henna Ahrikkala*, (elokuusta alkaen vt. varhaiskasvatuksen ohjaaja), *Peetu Ahtola* (*Suvi Allosen* sijainen), *Susanna Kiiski* (*lokakuusta alkaen opintovapaalla*), *Susanna Lehtinen* (helmikuusta alkaen *virkevapaalla*), *Minna Maunu*, (lyhennettyä työviikkoa tekevien sijainen) *Miia Olden* (irtisanoutui heinäkuussa), *Arja Patana*, *Marjaana Ruuttunen*, *Merja Salonen* (keväällä *Miia Oldenin* sijaisena, syksyllä *Henna Ahrikkalan* sijaisena), *Tuula Vartiainen* ja *Terhi Vitikainen*, *Kati Laamanen* (*Susanna Lehtisen* sijaisena ja *Satu Penttilä* (*Susanna Kiisken* sijaisena) *Outi Vettenrannalla* (*Messukylän seurakunnan lastenohjaaja*, muutamia työtunteja *Eteläisen seurakunnan alueella*). *Minna Kaihlanen*, johtava varhaiskasvatuksen ohjaaja.

Pikkulapsityön sihteerinä ja nelivuotiaiden kotikävijöinä toimi *Leena Laaksonen* *Hervannan alueella*, *Riitta Satama* *Viinikan ympäristössä* ja *Karita Liljeroos* *Härmälän alueella*. *Riitta Satama* ja *Karita Liljeroos* lopettivat sihteerin tehtävänsä joulukuussa 2019.

Pyhäkoulunopettajina toimivat kuluneena vuonna *Emma Böök*, *Angeliina Halkosaari*, *Saana Henttonen*, *Raili Huuska*, *Jaana Junttila*, *Urho Koski*, *Eevi Kovaljeff*, *Paula Majava*, *Matilda Neva*, *Marjukka Pitkänen*, *Amanda Pyörälä*, *Reetta* ja *Kari Salonen* sekä *Terhi Tasanen*.

Jumalan kämmenellä perhepyhäkoulun työntekijäresurssit muuttuivat vuoden 2019 aikana. Keväällä perhepyhäkoulusta vastasivat lastenohjaajat Terhi Vitikainen ja Peetu Ahtola ja syksyllä lastenohjaaja Tuula Vartiainen yhdessä pyhäkoulupappi *Kaisa Kahran* kanssa. Syksyllä työntekijöitä oli välillä vaikea saada Jumalan kämmenellä iltoihin töihin. Keittiössä apuna toimi vapaaehtoinen.

Lastenohjaajat perehtyivät varhaiskasvatuksen perinteisissä, kaikkien seurakuntien yhteisissä sisäisissä koulutuspäivissä mm. Tampereen kaupungin perheliikuntaprojektiin. Osa koulutusaamupäivistä jouduttiin perumaan ajan puutteen vuoksi. Yksi syksyn starttipäivistä käytettiin ympäristöseurakuntien ja hiippakunnan kanssa yhteisesti järjestettyyn Vasu-koulutukseen Varalan opistolla. Koulutusjärjestelyt koettiin sekä tehokkaiksi että edullisiksi ja niitä tullaan jatkamaan myös tulevana vuonna.

Johtava varhaiskasvatuksen ohjaaja osallistui useisiin Lape- ja perhekeskustyöskentelyyn liittyviin koulutuksiin ja seminaareihin.

Työstä kouluikäisten parissa vastasivat vuonna 2019 nuorisotyönohjaajista Viinikan lähikirkkoalueella *Jussi "Kaapo" Kosonen* ja tammikuussa *Essi Vuorenmaan* sijaiseksi valittu *Jenna Laurikainen*, Härmälän lähikirkkoalueella *Anne-Katriina Niemi* ja osittain *Jaakko Pulkkinen*, Hervannan lähikirkkoalueella *Jaakko Pulkkinen* ja *Maria Pusa* sekä Vuoreksessa *Juho Suihkonen*. Koko seurakuntamme alueen kerhotoimesta vastasivat Kaapo Kosonen ja Jenna Laurikainen. Yhteisestä koulutyöstä vastasivat Anne-Katriina Niemi, Jaakko Pulkkinen, Juho Suihkonen ja *Kaisa Kahra*. Partiotyöstä seurakunnassamme vastasi partiotyöntekijä nuorisotyönohjaaja *Maikku Blom*. Maikku toimi myös seurakuntayhtymän laivan, *M/S Isosaaren* toiminnasta vastaavana työntekijänä. *M/S Isosaaren* toiminta oli 2019 osa partiotyötämme.

Uuden rippikoulusuunnitelma Rks 2017:n toiminnallistaminen jatkui vuonna 2019. Monet rippikoulumme toteutettiin moniammatillisesti. Eteläisen seurakunnan riparitiimeissä oli nuorisotyönohjaajia, pappeja, diakoniatyöntekijöitä ja kanttori. Lisäksi kummidiakonit vastasivat palvelupäivien järjestämisestä ja kanttorit yhdessä rippikoulutiimien kanssa konfirmaatioiden musiikista.

Rippikoulutyössä kukin tiimi sopi keskenään työnjaosta, valitsi turvallisuusvastaavan ja suunnitteli rippikoulun ohjelman yksityiskohdat rippikoulun opetussuunnitelman mukaisesti. Rippikoulupappi *Severi Laakso* ja johtava nuorisotyönohjaaja *Kimmo Salonen* organisoivat Eteläisen seurakunnan vuoden 2019 rippikoulut. Uusi rippikoulupappi *Laura Niska* ja Kimmo Salonen organisoivat syksyn ajan vuoden 2020 rippikouluja. Koko hengellistä työtä tekevien työyhteisölle tarkoitettuja rippikoulujen suunnittelu- ja palautepäiviä pidettiin kaksi.

Rippikoulun jälkeisestä nuorisotyöstä vastasivat pääasiassa nuorisotyönohjaajat Päivi Ranta ja Maria Pusa sekä rippikoulu- ja nuorisopastori Laura Niska. Nuorten aikuisten toiminnasta vastasivat Päivi Ranta ja *Daniel Hukari*.

Anssi Halme toimi harjoittelijanamme koko vuoden. Laura Niska aloitti Severi Laakson viransijaisena maaliskuussa 2019.

Johtavana nuorisotyönohjaajana toimi Kimmo Salonen, joka vastasi osaltaan myös tamperelaisten seurakuntien yhdessä tekemästä nuorisotyöstä.

3.6. Vuoden 2019 kasvatustyön arviointia

- Vuoden 2019 suuri ilo oli varhaiskasvatuksen ohjaajan viran perustaminen elokuun alusta 2019. Viran työnkuvaan liittyvä verkostoissa toimiminen vaatii tällä hetkellä erityisen paljon voimavaroja, kun Tampereelle luodaan alueellisia perhekeskuksia.
- Pitkään toiveena ollut perheiden arjen tukeminen mm. LapsiArkki-toiminnalla ei ole mahdollistunut resurssien puutteen vuoksi. Alueellamme on kokoavaan toimintaan: avoimiin päiväkerhoihin, päiväkerhoihin ja koululaisten iltapäiväkoteihin tulijoita siinä määrin, että vähentyneet työtunnit varhaiskasvatuksessa eivät mahdollista uusia avauksia.
- Yhteinen työ alueen kaikkien perheiden kanssa toimivien toimijoiden kesken on rakentunut edelleen Vuoreksen ja Hervannan alueilla. Erityisesti Duon pop-up kohtaamispaikka toi paljon kiitosta kaupungin, seurakunnan ja kolmannen sektorin toimijoiden yhteistyöstä.
- Jokaviikkoiset ”Jumalan kämmenellä” -perhepyhäkouluillat ovat osoittautuneet mielekkäiksi Peltolammin alueella. Kävijämäärät ovat tasaisesti nousseet ja kävijöiden ikäluokka on laaja. Toimintaa tulee erityisesti vahvistaa kaikkien työntekijätiimien vastuuttamisella, jotta se palvelee kävijöitä tarkoituksenmukaisesti.
- Kaupungin varhaiskasvatuksen kanssa tehtävässä yhteistyössä ovat resurssimme vähentyneet ja toimintakautena ns. päiväkotikummius on loppunut. Osallistuminen juhla-aikojen kirkkohetkiin ja urkukonsertteihin on kuitenkin pysynyt aktiivisena.
- Järjestämämme 30 leiriä keräsivät kertomusvuonna ennätyselliset 1 117 osallistujaa.
- Olimme mukana kohtaamassa maahanmuuttajia Cafe Gabrielissa Hervannan kirkolla. Erityisesti Hervannassa järjestämämme toimintaan maahanmuuttajataustaiset perheet ovat löytäneet vuonna 2019 tiensä hienosti.
- Vuoden 2019 uusi avaus - maanantainen Junnuilta Hervannan Kupolilla oli hyvä kokemus. Kolme lomittain toimivaa kerhoa ja useampi työntekijä mukana, toi mukavasti vilskettä kerhoelämäämme.
- Kaupungin nuorisotila Kupoliin siirtyminen toi meille paljon uusia asiakkaita. Erityisesti helpottui niiden maahanmuuttajataustaisten lasten kohtaaminen, jotka eivät voi tulla kirkolle.
- Onnistuimme tavoitteessamme perustaa toimiva kerho jokaiselle alueellemme. Yhdeksässä pisteessä toimivat kerhot mahdollistavat ilman kyytejä kulkevien lasten osallistumisen kerhoihin.
- Vuoreksen kerhotoiminta laajentui haasteista huolimatta. Koulun muutoksessa mukana olosta oli hyötyä. Seurakunta on saanut alueella positiivista huomiota toiminnallaan ja sosiaalisen median kautta vaikuttamalla.
- Vuoden 2019 toiminta on tehnyt pelikasvatuksestamme jo varsin laajaa. Pelikasvatusoppitunnit ja -vanhempainillat näyttävät vastanneet suoraan siihen tarpeeseen, mitä alakouluilla tänä päivänä on. Kasvatuksen kentässä olemme pelikasvatuksen edelläkävijöitä.
- Yhteistyö Tampereen Normaalikoulun kanssa kehittyi kertomusvuoden aikana. Olemme tervetulleita koululle pitämään päivänavauksia järjestämään välituntitoimintaa, vierailuja sekä kehittämään uusia toimintamuotoja.
- Pizzapartyt ja kakkurallit olivat suosittuja ja suunnitellut tapahtumat onnistuttiin pitämään eri puolilla seurakunnan aluetta. Tapahtumissa saatiin koottua perheitä yhteen. Nämä tapahtumat olivat olennainen osa perhetyötämme.
- Kerhotoimintamme keräsi yli 300 kerholaista kuluneella kaudella. 21 eri viikoittaista kerhoa, joiden ohjaamisesta vastasi yhteensä 34 ohjaajaa, oli työllistävä, mutta palkitseva työmuoto.

- Keväälle olimme suunnitelleet tyttöleirit erikseen isoille ja pienille tytöille. Näistä vain pienten tyttöjen leiri toteutui maaliskuussa.
- Syksyllä pidettiin tyttöleiri ja poikaleiri samaan aikaan samassa paikassa. Leirit olivat erilliset, mutta teimme osan ohjelmista yhdessä ja se onnistui hienosti. Tästä meidän kannattaa tehdä tapa.
- Kevät oli Härmälän lähikirkkoalueella monipuolista yhteistyön aikaa Me-talon ja muiden toimijoiden kanssa. Harmillisesti sekä Anne-Katriina Niemen että Me-talon työntekijän poissaolot syksyllä aiheuttivat hiljaiseloa yhteistyöhön. Vuodelle 2020 ehdittiin kuitenkin jo suunnitteilla uusia yhteistyön muotoja.
- Saimme uuden toimitilan Härmälänrannan Verstaasta. Uuden toiminnan kehittäminen uudelle alueelle ja seurakuntamme tekeminen tutuksi uusille asukkaillemme on ollut hyvin mielenkiintoinen haaste.
- Haasteista huolimatta 2019 kouluilla tehtävä työ on hyvässä nosteessa ja vahvistunut monessa koulussa. Kohtaamiset nuorten omassa ympäristössä madaltavat nuoren kynnyksestä osallistua seurakunnan nuorisotyöhön.
- Joidenkin alueemme koulujen kanssa yhteistyössä oli haasteensa, koska koulussa on niin paljon oppilaita, jotka eivät kuulu kirkkoon. Oman sanomamme esilläpitoa täytyy miettiä useissa tilanteissa.
- Muiden toimijoiden keskuudessa seurakuntamme työntekijät koetaan luotettavina yhteistyökumppaneina.
- Isoskoulutuksen jakaminen tiistain ja torstain ryhmiin koettiin hyväksi. Nuorilla on mahdollisuus valita itsellensä paremmin sopiva koulutuspäivä
- Apuopettajakoulutuksesta valmistui keväällä 2019 ennätysmäärä nuoria. Saavutimme lähes 500 koulukäyntiä kertomusvuoden aikana. Määrä on suuri vaikka koulutyön tekijämme olivat osan kaikkein aktiivisimmasta koulutyön ajasta virkavapaalla.
- Jatkis - jatkorippileirille osallistui enemmän nuoria kuin aikaisemmin.
- Varhaisnuorisotyön jakaminen kahteen tiimiin: kerhoto ja koulutyö, tuntuu toimivalta ratkaisulta työn organisoinnin kannalta.
- Työmäärän ja varsinkin vastuiden tasaaminen nuorisotiimissä tuntuu haastavalta.
- Hervannan Hukissa Syksyn väistötilatilanne aiheutti haasteita toiminnassa, mutta niistä selvitettiin. Lippukunta panosti kesän piirileiriin Ilves19 muiden SiniTervaHukkien (ViSi, ViSiTy ja TerTe) kanssa. Perhepartio vakiintui osaksi toimintaa.
- Härmälän Haukat osallistuivat Härmälän Ilvestyttöjen kanssa samassa alaleirissä Ilves-19 leirille. Ilves-19 leiri oli Hämeen Partiolaisten piirileiri, josta jäi hyvät muistot ja uutta intoa toiminnan jatkamiseen.
- Härmälän Ilvestytöillä oli vähänlaisesti johtajia ja samoajaikäisiä ei lainkaan. Siksi vaeltajat ovat joutuneet ottamaan runsaasti vastuuta toiminnasta. Syksyllä aloittanut perhepartio on koettu hyvänä juttuna ja siksi kerännyt runsaasti osallistujia.
- Tervaksentekijöiden lippukunnan kasvu vuonna 2019 on ollut partion ilon aiheita. Jäsenten aktiivisuus näkyy esim. syysleirin suuressa osallistujamäärässä 89 henkilöä.
- Viinikan Sinityöt saivat paljon uusia johtajia. He ovat motivoituneita oppimaan uutta ja pääsemään eteenpäin partiourallaan.

- Viinikan Siniset rakensivat kevään ja kesän aikana leirialueelleen Pirttijärvelle kiintolaavun. Tämä ja edellisvuosien rakennusprojektit ovat selvästi nostaneet nuorten johtajien intoa kaikessa partiotoiminnassa. Tämä näkyi jäsenmäärän kasvuna.
- Vuoden 2018 alussa aloitettu moduulityöaikalaskenta toimii nuorisotiimissä jo varsin hyvin. Taidamme olla edelläkävijöitä tässä muutoksessa.

DIAKONIATYÖ

4.1. *Diakoniatyön toiminta-ajatus*

Diakoniatyön tehtävänä on edistää kristilliseen uskoon perustuvan lähimmäisenrakkauden toteutumista sekä kotimaassa että ulkomailla. Tämän mukaisesti seurakunnan ja sen jäsenten tulee pyrkiä eheyttämään elämää, lievittämään kärsimystä sekä antamaan apua erityisesti niille, joiden hätä on suurin ja joita ei muulla tavoin auteta. (KJ 4:3)

Eteläisessä seurakunnassa on saatavissa palveluja, jotka tukevat kriisitilanteissa selviytymistä. Diakonia palvelee alueen kaikkia asukkaita, silloin kun nämä tarvitsevat hengellistä, henkistä, sosiaalista tai taloudellista tukea. Diakonia toimii yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa. Kaupungin päätöksentekoon vaikuttaminen ja yhteiskunnalliseen keskusteluun osallistuminen on osa diakoniatyötä.

4.2. *Keskeiset toimintamuodot*

Alueelliset erot näkyvät selvästi Eteläisen seurakunnan diakoniatyössä. Vuonna 2018 ilmestyneestä tutkimuksesta käy ilmi, että viidestä sosioekonomisesti haasteellisesta kaupunginosasta neljä sijaitsee seurakuntamme alueella. Tilanne ei olennaisella tavalla ole muuttunut vuoden 2019 aikana.

Hervannan alueella korostuvat työttömyys, monikulttuurisuus, mielenterveys- ja päihdeongelmat sekä asunnottomuus. Alueella asuu myös paljon lapsiperheitä.

Viinikan aluetta luonnehtii maantieteellinen yhtenäisyys. Alueella sijaitsee useita palvelutaloja sekä päihdekuntoutujien yhteisötupa. Alueella asuu runsaasti vanhuksia ja päihdekuntoutujia, joiden joukossa on paljon pienituloisia ja syrjäytyneitä.

Härmälän aluetta kuvaa sirpaleisuus. Härmälän lähikirkkoalueeseen kuuluvat Peltolampi ja Multisilta sijaitsevat huonojen kulkuyhteyksien päässä Härmälän kirkolta. Alueella avun tarve kohdentuu työttömien, sairauseläkkeellä olevien, vähävaraisten opiskelijoiden, vanhusten, maahanmuuttajien ja lapsiperheiden piiriin. Härmälän lähikirkon diakoniatiimin asiakkaat kamppailevat työttömyyden kanssa. Erilaiset elämän kriisitilanteet, päihdeongelmat ja mielenterveyteen ja riippuvuuksiin liittyvät kysymykset näkyvät diakoniatyössä yhteydenottojen runsautena.

Diakonian perustoiminta koostuu asiakkaiden kohtaamisista avoimilla vastaanotoilla, sovituista yksilötapaamisista seurakunnan toimipisteissä, kodeissa, palvelukeskuksissa ja muissa laitoksissa. Toiminta koostuu myös erilaisista säännöllisistä ryhmistä, tilaisuuksista ja kausitoiminnasta.

Diakonian vastaanottotyö vei työajasta noin 60 %. Diakonian vastaanotoille tuli viikoittain arviolta viisi uutta asiakasta, joka tekee vuositasolla noin 200 uutta asiakasta. Vanhojen asiakkaiden kohdalla pyrittiin vahvistamaan itsenäisen elämänhallinnan kehittymistä ja vähentämään ammattiavun tukiriippuvuutta. Ihmisiä ohjattiin esimerkiksi vertaistuen piiriin eri verkostoissa. Kaikilla alueilla tehdään laajaa verkostoyhteistyötä.

Parityöskentely on vakiintunut työkäytäntö. Diakonian asiakkaiden kaikenlainen palveluohjaus korostui työssä.

Eri-ikäiset yksinasuvat ihmiset ovat suurin asiakasryhmämme. Kotikäyntityö on laajaa ikäihmisten parissa. Huonokuntoisten ikäihmisten määrä ja avun tarve on lisääntynyt selkeästi työssämme tänäkin vuonna. Lähikirkkojen alueellisista eroista näkyä seurakunnan väestöllinen ja sosiaalinen moni-ilmeisyys.

Ihmisten avustaminen on pääosin ruoka-apua ja keskusteluapua sekä taloudellista neuvontaa. Ruokanysssen toiminta loppui kesällä 2019. Sen jälkeen ruokajako toteutettiin Hervannassa elokuvateatteri Cinolassa johtuen kirkon remontista. Härmälässä Ruokajako toteutettiin kirkon tiloissa ja Peltolampi - Multisilla alueella yhdessä ME-talon kanssa osoitteessa Multisillankatu 2. Viinikassa ruokakassit jaettiin ruokapankin tiloissa. Vuoden aikana jaettiin 4 000 ruokakassia. Tilastollisesti tähän vaikuttaa Ruokanysssen hajoaminen ja pysäkkien muutokset sekä asiakasjärjestelmän vaihtuminen. Ruokakassin sisältö koostuu EU -ruoasta ja ruokapankin saamasta hävikkiruoasta. Ruokajaon lisäksi jaettiin Joulukasseja koko Eteläisen seurakunnan alueella noin 300 kpl

Hervannan kirkolla jaettiin viikoittain joka arkipäivä leipää ja elintarvikkeita. Jaettava ruoka-apu saatiin Ruokapankilta sekä vapaaehtoisten noutamana eri ruokakaupoista. Viikoittain ruokaa kävi hakemassa arviolta 300 henkeä. Hervannan kirkolla toimi kaikille avoin Kahvila Muki, joka pyöri yhden palkkiotoimisen ja 10 vapaaehtoisen hoitamana. Toiminnot lopetettiin kesäkuun alussa 2019 johtuen Hervannan kirkon korjaustöistä. Kantapöytä, avoin ruokailu oli myös koko syksyn tauolla remontin vuoksi.

Hervannan kirkko sulkeutui ilmastointiremontin vuoksi kesällä 2019. Vastaanotto ja ryhmätoiminnot jatkuivat väistötiloissa. Setlementti-asuntojen toimitilat osoitteessa Lindforsinkatu 9 b, saatiin seurakunnan diakoniatyön käyttöön ilman kustannuksia. Päivystykset Setlementti -talojen kerhotilassa sujuivat hyvin ja on tehty yhteistyötä Setlementin kanssa, myös yhteisiä asiakkaita löytynyt.

Cafe Gabriel jatkoi kerran kuukaudessa Hervannan kirkolla. Cafe Gabriel on monikulttuurinen yhteisökahvilamainen perheiden kohtaamispaikka, mikä on toteutettu yhteistyössä TEKO-hankkeen kanssa.

Pastori *Reino Tikkinen* tuntityöläisenä veti Paluumuuttajien kerhoa säännöllisesti syksyn aikana.

Härmälän kirkolla on keskiviikkoisin Avoin kahvila. Avoimen kahvilan kävijät ovat lisääntyneet huomattavasti. Kahvilassa käy kaikenikäisiä ihmisiä noin 35 kävijää kerralla. Tarjoilu on hävikkiruokaa.

Jumalankämmenellä illoissa Peltolammilla lapsiperheiden määrä on kasvanut. Parhaimmillaan 60 henkeä. Tämä on moniammatillista yhteistyötä.

Multisillassa Multituvalla Multisillan lähiöyhdistys lopetti toimintansa ja heidän pyörittämänsä ruokailu/kohtaamispaikka siirtyi seurakunnan toiminnaksi syyskuusta 19 alkaen. Toimintaa pyörittää kaksi palkkiotoimista työntekijää.

Viinikan alueella Hallilan Turinat on kaikille avoin, eri ikäisten ihmisten kohtaamispaikka, jossa myös hävikkiruoka-aamupala on tarjolla.

Nekalan seurakuntatalolla aloitti toukokuussa hävikkiruoasta valmistettu ruokailu, joka on seurakuntamme alueella ainoa iltapäivisin järjestettävä ruokailu. Tämä tilaisuus on koonnut ihmisiä yhteiseen pöytään porisemaan 20-45 ihmistä / kerta.

Nekalan päiväkeskuksessa on pidetty hartauksia jokaiselle 5:lle kokoontuvalle ryhmälle ja muutenkin yhteistyö Nekalan Päiväkeskuksen kanssa on erinomaista.

Yhden diakoniatyöntekijän tehtävänkuvaukseen on sisällytetty seurakunnan vapaaehtoistyön koordinointi.

- Diakonian palvelutyöntiimi kokoontui joka toinen viikko ja syksyllä tiimin vetäytymispäivä oli kurssikeskus Urhatussa Nokiolla.
- Johtava työntekijä kävi tiimiläisten kanssa kehityskeskustelut ja suoritusäkeskustelut.

Katriina kalenteri ja diakoniaohjelma tuli käyttöön kesäkuussa 2019.

	2015	2016	2017	2018	2019
YV-tuotto	9387	9043	7954	10 455	8896
Jaettuja avustuksia	36 297€	33 409€	31 852€	38 783€	33 545€

Kuva 4. Diakonian toimintatilastoja

4.3. Työresurssit

Anne Järvinen oli virkavapaalla tammikuun 19 ja 11.5. - 31.12.19. Sijaisuutta hoiti *Mika Pitkänen* 1.7. - 31.12.19. *Päivi Vuorinen*, *Virpi Savela-Saarinen*, *Katri Ikonen*, *Antti Vanhala*, *Taina Nuorto*, *Marianne Knuuttila* 1.1. - 31.1. ja 1.4. - 30.6.19. Hän irtisanoutui ja siirtyi muihin tehtäviin 20.5.19. *Kaisa Plompin* sijaisena toimi *Anna-Mari Paloniitty* 1.1. - 31.3.19 ja siirtyi muihin tehtäviin. *Marianne Knuuttila* oli *Kaisan* sijaisena 20.5. saakka. *Kaisa* irtisanoutui 30.6. ja siirtyi muihin tehtäviin. *Niina Lankinen Leliebre* toimi viransijaisena 3.6. - 31.12.19 saakka. Loppuvuodesta virkaan valittiin määräaikaisesti 3 vuodeksi *Niina Lankinen Leliebre* 1.1.2020 alkaen. Tiimiin kuuluu myös lähetyssihteeri *Tiina Sarkapalo*. Johtava diakoniatyöntekijä *Päivi Salminen*.

Diakoniatyöntekijä *Jaana Alasentie* oli edelleen opintovapaalla koko vuoden 2019 ja sijaisuutta hoiti *Asta Kahra*. *Johanna Asikainen* oli edelleen koko vuoden virkavapaalla, hänen sijaisenaan toimi varhaiskasvatuksesta työnkierrossa 17.8. - 31.12.19 *Satu-Tuulia Halkosaari*. Diakonian vanhustyöntekijöinä toimivat *Riitta Kivistö* ja *Seija Huttunen*. Lisäksi *Riitta Kivistö* oli työnkierrossa 1.1.-30.6.19 saakka, siten että hän oli osan ajasta vahtimestarin tehtävissä *Hervannan kirkolla* ja osan ajasta diakonian tehtävissä *Hervannan ja Viinikan lähikirkkoalueilla*.

Koko Eteläisen seurakunnan alueella toimi kuluneen vuoden aikana neljä diakoniaopiskelijaa. Diakoniatyössä on ollut mukana yhteensä arviolta 50 vapaaehtoistyöntekijää.

Diakoniatyöntekijöistä *Antti Vanhala* toimii valmiusryhmässä.

Saavutettavuustyöryhmässä ja viestintätyöryhmässä *Asta Kahra*.

Diakoniatyöntekijät olivat myös toteuttamassa yhteisvastuukeräystä. Keräyspäällikkönä toimi diakoniatyöntekijä *Antti Vanhala*.

4.4. Uusia avauksia ja vanhasta luopumista

D-liike kokoontui Tampereella syyskuussa 2019 ja Eteläisen seurakunnan lähes koko diakoniatiimi oli mukana järjestämässä ohjelmaa ja innostuimme uudenlaisesta tavasta tehdä työtä yhdessä.

D-liikkeen tavoitteena on saattaa yhteen ne ihmiset ja tahot, joilla on halua ja intoa kehittää tässä ajassa yhdessä diakoniaa. Lähestymme diakoniaa tekemisen kautta, kokeilemme – arvioimme – luomme uutta. Sallimme epäonnistumisen, mutta uskallamme kokeilla ja onnistuakin. Sisällöt syntyvät aina paikallisesti, ideat voivat syntyä myös valtakunnallisesti. Luodaan yhteisen kehittämisen tiloja, kokeiluja ja niiden jakamista.

Hervannassa aloitettiin Välipala-ryhmä. Tämä avoin ryhmä kokoontui syksyllä kerran kuukaudessa. Ryhmässä on keskustelua, hartaus ja tarjolla maksuton välipala. Välipala on Ruokapankin hävikkiruokaa.

Katujalkautumiset kesällä ja adventtina: useita kymmeniä kohtaamisia ja hyvää palautetta kohdatuilta ihmisiltä. Näkyvyyttä lisännyt katukuvassa.

Perhe Pop up -päivystykset Duossa kesällä 2019 yhteistyössä kunnan eri toimijoiden kanssa

Verme, vertaistukiryhmä naisille syyskuusta joulukuuhun Hallilassa.

Uutena alkanut määräaikainen Luovan toiminnan ryhmä Härmälän avoimessa kahvilassa keskiviikkoisin. Luovan toiminnan ryhmä toteutti joulukuvaelman, jota esitettiin eri yhteyksissä mm. työntekijöiden jouluateriailla.

Määräaikainen Voimavararyhmä (13 kertaa) Härmälänrannan Verstaalla yhteistyössä TYKAS:n (Tampereen kaupungin työ- ja kasvupalvelut) kanssa. Syksyllä kerran viikossa 3kk:n ajan.

Teko (Tehostettu kotoutuminen) -hanke päättyi 30.10.19. Hankkeesta jää elämään Kototori, yhteinen palvelupiste Hervantaan. Yhteistyö on Tampereen sosiaalitoimen ja Kelan sekä seurakunnan kanssa. Yhteisöneuvojen toimintaa jatketaan yhdessä DYV:n (Diakonia- ja yhteiskuntavastuu) kanssa.

Viinikan kirkolla jatkui Evästä Elämään-avoin ryhmä yhteistyössä papin kanssa. Iltapala on Ruokapankin hävikkiruokaa.

Diakonian asiakkaat ovat aktivoituneet auttamaan toisia asiakkaita talkoohengessä muutamia kertoja vuoden kuluessa (Muuttoapu sekä atk-apu).

Vapaaehtoisten kiitosjuhlasta joulun alla luovuttiin.

Kotikäyntipyynnöjä tuli niin paljon, että oli entistä vaikeampi vastata kaikkiin pyyntöihin.

Virkistystoimintaa retkien muodossa seurakuntalaisille tiimi ei ehtinyt järjestää niin montaa kuin oli suunnitelmissa.

Härmälän kirkolla vapaaehtoisen pitämä "Nyssekahvila" lopetettiin Nyssen toiminnan loputtua.

Ilosanomapiiri Raamatun äärellä perjantaisin Nekalassa lopetettiin kävijöiden vähäisyyden vuoksi.

4.5. Vuoden 2019 diakoniatyön arviointia

- Toiminnan tavoite vuodelle 2019: Tavoitteena diakonisen avun ja ruoka-avun toimintatapojen muutos kohti osallistavia ja voimaannuttavia tukemisen menetelmiä.
- Tavoitteessa onnistuttiin hyvin. Kulunutta vuotta leimasi avoimien uusien hävikkiruoka/kohtaamispaikkojen aloittaminen Eteläisen seurakunnan alueella. Toimintakauden alussa sijoitettiin yksi työntekijä kohtaamispaikkojen järjestämiseen ja hävikkiruokan organisoimisen koordinoitiin. Tehty ratkaisu osoittautui toimintavuoden aikana onnistuneeksi. Kaksi uutta avointa ruokailua aloitettiin hyvällä menestyksellä Nekalassa ja Multisillassa.
- Vastaanottotyötä tehdään Eteläisen seurakunnan alueella neljässä toimipisteessä. Vuoreksessa tapaaminen ajanvarauksella. Avoimilla vastaanotoilla käyntikertoja vuodessa oli noin 3 000. Uusia asiakkaita tuli viikoittain. Asiakkaiden paljous ja moniongelmaisuus heikensivät kohtaamisten laatua.
- Toisaalta saatiin hyvää palautetta inhimillisestä, kokonaisvaltaisesta ja kunnioittavasta kohtaamisesta sekä monipuolisesta toiminnasta. Diakonian asiakkaiden kaikenlainen palveluohjaus korostui työssä. Lapsiperheille haettiin apua Tukikummeilta ja erilaisilta säätiöiltä yhteensä noin 10 000 €.
- Leivänjaon loppuminen on näkynyt vastaanotoilla lisääntyneenä asiakasmääränä. Vastaanotolle hakeutuneita ihmisiä on voitu auttaa monipuolisemmin ottaen huomioon heidän elämäntilanteensa ja siihen liittyvät erilaiset kysymykset. Heitä on myös ohjattu erilaisiin seurakuntamme alueella oleviin vertaistukiryhmiin sekä kohtaamispaikkoihin.
- Diakonian vanhustyöntekijöiden tekemä kotikäyntityö / saattajapalvelu lisääntyvän vanhusväestön parissa on hyvin merkittävä palvelutehtävä koko diakoniatyössä. Kotikäyntityöntarve on kasvanut viime vuoteen verrattuna. Ikäihmisten kokoavan toiminnan piirissä tavoitetaan viikoittain arviolta 200 senioria. Tästä on tullut positiivista palautetta.
- Toinen asia on suuri sijaisten määrä, yhteensä viisi eri henkilöä. Se on tuonut paljon uutta innovaatiota työhön, mutta myös vaatinut lähikirkkojen työntekijöiltä perehdyttämistä, joka taas vie aikaa muulta työltä.
- Moduulityöaikaohjaus on jatkunut koko vuoden. Työajallinen työaika on selkiyttänyt työn suunnittelua ja auttanut työn rajaamisessa. Harjoittelun käynnistyttyä työkalenterin täyttämiseen ja työajan seurantaan on mennyt työaika kohtuuttoman paljon ja asiaa koskevat yhtenäiset säännöt koko seurakuntayhtymässä ovat epäselvät ja puutteelliset.
- Tiimistämme osallistui kokoaikaiseen rippikoululeirityöhön neljä työntekijää ja muut työntekijät ohjasivat palvelupäiviä rippikoululaisille. Periaatteessa olemme myönteisiä uudelle rippikoulusuunnitelmalle, mutta järjestely on haasteellinen, koska diakoniatyömin työajasta kohdentuu rippikoulutyöhön noin neljän kuukauden työpanos vuoden kierrossa.
- Voimavararyhmä Härmälänrannan Verstaalla. Kuntouttavaa ja yhteisöllistä toimintaa ensisijaisesti työikäisille. Yhden ryhmäläisen palaute toiminnasta: " Sain rohkeutta mennä eteenpäin ja yrittää jatkaa normaalia elämää."
- Kotikäyntityötä ikäihmisten luona tehdään edelleen paljon Härmälän lähikirkolla n. 540 käyntiä vuodessa.
- Nekalan ruokailuna käynnistynyt ja toiminnan aikana kävijöiden porinapöydäksi nimeämä yhteinen hävikkiruokailu on koonnut ilahduttavan paljon ihmisiä syömään yhdessä. Ihmiset ovat

kokeneet ruokailun matalankynnyksen kohtaamispaikaksi ja naapurustosta tullut useita ihmisiä, jotka eivät ole koskaan käyneet seurakuntatalolla.

- Perhe Pop up- yhteistyö ja siitä jääneet kontaktit ja jatkosuunnitelmat eri verkostojen kanssa.

MISSIONAARINEN TYÖ

Lähetystyön tavoitteena on olla osa Jumalan pelastavaa työtä maailmassamme ja evankeliumin sanoman tuominen kaikkien lähettyville. Lähetystyön painopiste on siellä, missä kristityt ovat vähemmistönä tai missä kirkkoa ei ole. Tampereen Eteläisessä seurakunnassa lähetystyötä tehdään antamalla monipuolista lähetyskasvatusta kaikenikäisille seurakuntalaisille. Tämä toteutuu kertomalla erityisesti nimikkoläheteistä ja heidän toiminnastaan yhteistyökirkkoissa.

Seurakunnan ja sen jäsenten tehtävänä on tukea lähetystyötä ja osallistua siihen omien mahdollisuuksien mukaan. Kokonaisvaltainen lähetysnäky toimii seurakunnan kaiken toiminnan pohjana.

Raamatunopetus eri ikäisten seurakuntalaisten keskuudessa sitouttaa meitä yhteisen uskomme perustaan.

5.1. Lähetystyön yhteistyökumppanit

Tampereen Eteläisen seurakunnan lähetystyökumppaneita ovat Ev. lut. kirkon lähetysjärjestöt: Suomen Lähetysseura (SLS), Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys (Sley), Suomen Evankelisluterilainen Kansanlähetys (SEKL), Lähetysyhdistys Kylväjä (ELK), Medialähetys Sanansaattajat (Sansa), Suomen Pipliaseura (SPS) sekä Kirkon Ulkomaanapu (KUA).

Lisäksi toimimme yhdessä seurakuntayhtymän kaikkien seurakuntien ja hiippakuntamme kansainvälisen työn kanssa. Kirkkomme evankelioimisjärjestöt, etenkin Suomen Raamattuopisto (SRO) sekä Kansan Raamattuseura (KRS) ovat myös yhteistyökumppaneitamme. Muita yhteistyökumppaneita ovat Operaatio Mobilisaatio (OM), Tampereen kaupunki/ Hervannan kirjasto ja Hervannan kauppakeskus Duo.

5.2. Seurakunnassa tuetaan lähetystyötä

Eteläisen seurakunnan lähetystyön perustoimintaa ovat säännöllisesti kokoontuvat vapaaehtoistoimijoiden vetämät lähetyspiirit eri puolella seurakuntaa ja Veisun pajat (puu -ja tekstiilipaja). Perustoimintaa ovat myös erilaiset lähetystilaisuudet -ja tapahtumat. Myös yhteistyö seurakunnan eri työmuotojen kanssa on oleellinen osa lähetysten toimintaa.

Kertomusvuonna Veisun pajojen varainhankinnallinen tuotto oli 7 391 € (7 136€/ -18) ja muu lähetysten varainhankinnallinen tuotto oli 6 686 € (6 574 €/ -18), yhteensä 14 077 €.

Kertomusvuonna seurakunnassamme vierailivat Sleysta *Marja Ochieng*, Kansanlähetyksestä *Lindholmit* sekä Lähetysseurasta *Mimosa Hedberg* osallistuen seurakunnan vapaaehtoistoimijoiden yhteiseen retkipäivään Sääksmäen seurakunnan Pappilanniemen leirikeskuksessa kertoen Nepalin vuoristonaisten kehityshankkeesta. Seurakunnassa vierailivat myös Viron Keilan/ Sauen ystävyysseurakunnasta *Anu ja Juha Väliaho* sekä *Anna Mishina ja Artjom Dimitriev*.

Hervannan kirkolla toteutettiin 16.-20.3. perinteinen Lähetystapahtuma teemalla ”Rauha Jumalan kanssa”. Lähetystapahtuman toteuttamisessa vapaaehtoistoimijoilla ja lähetysjärjestöillä oli jälleen merkittävä rooli.

Eteläisessä seurakunnassa toteutettiin Kasvunkaari -työskentely yhdessä Suomen Lähetysseuran kanssa, josta kouluttajina olivat *Suvmarja Rannankari-Norjanen, Matti Huotari, Pirjo Lehtonen-Inkinen ja Janne Keränen*. Kasvunkaari -työskentely suuntautui varhaiskasvatukseen, varhaisnuorisotyöhön ja nuorisotyöhön. Osallistujina em. työmuotojen työntekijöiden lisäksi oli luottamushenkilöitä ja lähetyksen ja kansainvälisen diakonian vastuuryhmän jäseniä sekä *Päivi Repo* ja *Tiina Sarkapalo*.

Lähetyssihteeri osallistui Härmälänrannan Verstaalla järjestettyyn joulumyyjäisiin myyden Veisun pajojen tuotteita.

Lähetyspappi ja lähetyssihteeri osallistuivat Talvitien päiväkodin/ koulun pyynnöstä heidän järjestämäänsä Joulutapahtumaan rakentamalla Seimi-aiheisen ikkunan osaksi päiväkodin pihatapahtuman jouluikkunanäyttelyä sekä olivat kohtaamassa lapsia ja perheitä tässä Joulutapahtumassa.

Seurakunnassamme toteutettiin 12 Kauneimmat joululaulut -tilaisuutta.

5.3. Kansainvälinen työ

Seurakuntapastori *Hannu Vuorisen* ollessa vuorotteluvapaalla uskontodialogisia kohtaamisia ja keskusteluja ei toteutettu edellisvuosien tapaan.

Englanninkielinen työ päättyi Peltolammilla kokoontuvan Hosanna Chapel Tampere kanssa, jonka toiminta siirtyi Vehmaisiin. Venäjänkielisen työn piirissä toimitettiin kertomusvuoden aikana jumalanpalveluksia lähinnä pienryhmätoiminnan puitteissa. Syksyllä oli tapahtumana Kristillisen kulttuurin päivät, johon liittyi taidenäyttely, valokuvanäyttely ja konsertit.

5.4. Raamatunopetus ja aikuistyö

Raamattuopetusta tai raamattupiirejä on ollut Härmälässä, Hervannassa, Viinikassa, Vuoreksessa ja Koivistonkylässä.

Härmälänrannan Verstaalla oli syyskaudella kuusi viikkoinen Alfa-kurssi viikonloppuineen. Kurssilla oli 15 osallistujaa. Toimimme yhteistyössä helluntaiseurakunnan kanssa. Toiminta jatkuu itseohjautuvana pienryhmänä kevätkaudella 2020.

Härmälän kirkolla oli *Arto Hukarin* johdolla "Ilta psalmien äärellä" -luentoja. Osallistujia oli noin kymmenen / luento.

Hervannan kirkolla järjestettiin "Kysymyksiä uskosta ja elämästä" -luentoja. Osallistujia oli 15-40 henkilö / luento. Hervannassa järjestettiin myös keskustelutilaisuuksia jumalanpalvelusten jälkeen pyhäpäivän teemaan liittyen.

Lähetys- ja raamattuluento sunnuntaiaamuisin ennen jumalanpalvelusta tavoitti noin kymmenen henkilöä kerrallaan. Vastuuhenkilönä toimi *Asko Alajoki*. Hervannan kirkolla kokoontuvia muita Raamattuun ja rukoukseen liittyviä pienryhmiä olivat: Paavali-piiri, Miesten piiri, Päiväraamattupiiri, Raamattu- ja lähetyspiiri sekä venäjänkielinen raamattupiiri. Jokaisessa näissä oli 5-12 osallistujaa.

Viinikan kirkossa 2006 alkaneet Sanasta suunta -iltapäivät ovat edelleen jatkuneet hyvällä menestyksellä yhteistyössä Suomen Raamattuopiston kanssa. Tapahtumien suunnitteluryhmään ovat kuuluneet *Jorma Satama, Anne Järvinen ja Marja-Leena Sippola*.

Yhteensä Sanasta suunta -illat ja *Eero Junkkaalan* luentosarja keräsi noin 300 kuulijaa. Illat ovat koostuneet Raamattuluennon lisäksi hyvästä musiikista, kahvihetkestä ja rukouksesta. Kirjapöydässä on ollut monipuolista hengellistä kirjallisuutta saatavilla.

Rukoustilaisuuksia tai piirejä on ollut Hervannassa ja Koivistonkylässä. Rukoustoimintaa on ollut *Anne Tuhkasan* johdolla Koivistonkylän seurakuntakodilla. Aamurukoussolu kokoontuu kerran viikossa maanantaiaamuisin ja siinä on kerran kuukaudessa ehtoollinen. Ryhmä teki esirukousmatkan Helsinkiin.

Hervannassa on ollut Ylistys ja rukousillat kerran kuukaudessa lauantaisin. Illoissa on ollut musiikista vastaava henkilö johdattamassa ylistyslauluihin, musiikin ohella puheenvuoro ja yhteistä esirukousta ryhmissä. Väistötiloista johtuen osallistujia oli aikaisempaa vähemmän.

Hiljaisuuden kirkkoiltoja vietettiin joka toinen viikko Viinikan kirkolla. Myös pari retiriittipäivää järjestettiin vapaaehtoisvoimin Viinikan kirkolla.

Seurakunnassa toimi edellisvuoden tapaan kolme naistenkerhoa ja kaksi miestenpiiriä vapaaehtoisohjaajien johdolla.

5.5. Ystävyyss seurakuntatyö

Seurakunnallamme on kolme ystävyyss seurakuntaa: Oroshaza, Unkarissa, St. Mary the Virgin Davyhulme, Manchesterissa, Englannissa ja Viron kirkon Keilan Mikaelin seurakunta.

Heinäkuussa Eteläisen seurakunnan nuorten ryhmä teki ystävyyss seurakuntamatkan Unkariin nuorisotyönohjaaja Maria Pusan johdolla. Ryhmä osallistui ystävyyss seurakuntamme Orosházan nuorten kanssa Unkarin luterilaisen kirkon viisipäiväiseen nuortentapahtumaan Szélrósaan Bükissä. Tapahtuman jälkeen nuoret olivat vielä vierailulla Orosházassa, seurakuntaan tutustuen.

5.6. Työressit

Suomen Lähetysseura (SLS): *Leila ja Kari Pentikäinen* aids-orpotyö, kirkollinen työ Etiopia, *Kirsi- ja Marko Piittala* lapsi -ja nuorisotyö, rauhantyö Israel, *Mimosa Hedberg* vuoristonaisten kehityshanke, Nepal, Thaimaan luterilaisen kirkon seurakuntatyön kehittäminen

Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys (Sley): *Marja Ochieng* aids-orpotyö Kenia, *Tiina Latva-Rasku* kotimaasta Internet-lähetystyö Japani

Lähetysyhdistys Kylväjä (ELK): *Minna Aro* pakolaistyö Kreikka, *Faisal, Bella ja Josh Masih* pakolaistyö Kreikka, *Leena Kaartinen* pakolaistyö Keski-Aasia, Mongolia-hanke

Suomen Evankelisluterilainen Kansanlähetys (SEKL): Perhe maahanmuuttajatyössä Saksa, *Teija Greed* raamatunkäännöstyö Venäjän vähemmistökielten parissa, *Asta Vuorinen* seurakuntatyö Japani

Medialähetys Sanansaattajat (Sansa): *Marja-Liisa Ezzine* TV SAT-7 työ, Toivoa naisille -radiotyö, Kiinan teologinen radioseminaari

Suomen Piippiaseura (SPS): Lukutaitoa naisille -hanke, Itä-Afrikka (Etiopia, Kenia, Malawi, Tansania)

Sleyn pitkäaikainen lähetti *Arvo Survo* jäi eläkkeelle. Kylväjän lähetti *Minna Aro* vaihtoi Mongolian työalueelta Kreikkaan pakolaistyöhön.

Eteläisen seurakunnan lähetyssihteerinä toimi *Tiina Sarkapalo* ja lähetysspappina *Päivi Repo*.

Hervannan lähetystapahtuman suunnitteluryhmä muutettiin Eteläisen seurakunnan lähetystapahtuman suunnitteluryhmäksi. Siihen kuuluivat *Jaakko Sadeharju* (pj.), *Asko Alajoki*, *Marita Aho*, *Jaakko Sorri*, *Lassi Koivula* sekä nuorisotyönohjaaja *Jaakko Pulkkinen*, *Tiina Sarkapalo* ja *Päivi Repo*.

Eteläisen seurakunnan lähetyksen ja kansainvälisen diakonian vastuuryhmä koostui vapaaehtoistoimijoista jotka samalla edustivat lähetyjärjestöjä: *Arto Hukari*, pj. (SEKL), *Aimo Tikka*, siht. (Sansa), *Marita Aho* (Sley), *Lassi Koivula* (Kylväjä), *Maria Koskio* (SLS), *Jari Koivisto* (SLS), *Sirkka Karsisto* (KUA) sekä *Asko Alajoki* seurakuntaneuvoston edustajana.

5.8. Vuoden 2019 lähetyksen arviointia

- Eteläisellä seurakunnalla on 22 nimikkosopimusta. Sopimusten sitoumus on yhteensä 144 000 €. Nimikkolähetien/-kohteiden määrää olemme vähentäneet esim. lähetin eläköityessä.
- Seurakunnassa lähetyksen vapaaehtoistojat ovat edelleen suurena arvokkaana voimavarana lähetyksen eri toiminnoissa. Lähetyksen eri toiminnoissa oli mukana 30 vapaaehtoistojaa. Ikääntyminen on vähentänyt heidän osuuttaan toimijoina. Tavoitteena on löytää edelleen erikikäisiä, erityisesti nuoria ja nuoria aikuisia mukaan toimintaan ja kehittää uusia toimintasisältöjä. Lähetyssihteerin osallistuu keväällä 2020 Kirkon Koulutuskeskuksen järjestämään Vapaaehtoistoiminnan johtaminen -koulutukseen.
- Kasvunkaari -työskentely onnistui hyvin. Merkittävää oli sekä luottamushenkilöiden että lähetyksen ja kansainvälisen diakonian vastuuryhmän jäsenien osallistuminen työskentelyyn työntekijöiden lisäksi.
- Yhdessä työskentely vahvisti lähetyksen kokonaisvaltaista näkemystä ja tietämystä eri toimijoiden kesken. Tästä on hyvä jatkaa yhteistyötä lähetyksen monisisältöisessä toiminnassa.
- Lähetyssihteerin vakiviran (50%) lisäksi saama määräaikainen kokoaikatyö v. 2019-2021 on mahdollistanut monin eri tavoin osallistumisen laaja-alaisempaan työn suunnitteluun ja tekemiseen. Tämä on myös voimaannuttanut työn tekemistä.

VUODEN 2019 ARVIOINTIA

Kirkkoherran virka tuli avoimeksi, kun rovasti *Jussi Mäkinen* ilmoitti kesäkuussa 2019 jäävänsä vanhuuseläkkeelle 1.3.2020. Tampereen hiippakunnan tuomiokapituli julisti Tampereen Eteläisen seurakunnan kirkkoherran viran haettavaksi 13.9.2019 päättyvällä hakuajalla. Hakuajan puitteissa virkaa haki seitsemän henkilöä.

Seurakuntaneuvosto suoritti kokouksessaan 20.11.2019 välillisen kirkkoherranvaalin. Tampereen Eteläisen seurakunnan kirkkoherran virkaan 1.3.2020 alkaen tuli valituksi *Jari Kuusi*. *Saila Munukka* jätti seurakuntaneuvoston päätöksestä oikaisuvaatimuksen 5.12.2019.

Seurakunnan jäsenkehitys oli lievästi nousujohtainen. Vuoden 2019 päättyessä jäsenmäärä oli 35 442. Tämä oli 24,3 % Tampereen seurakuntien jäsenmäärästä. Kastettuja oli 352, eli 22 enemmän kuin vuonna 2018. Suhteellinen kasteiden väheneminen oli merkittävää alueen väestönkasvusta johtuen. Poisnukkuneita seurakuntalaisia oli 312, eli 40 vähemmän kuin kastettuja. Avioliittoon vihittiin 112; 16 avioparia edellisvuotta vähemmän. Parhaiten toimituksista ovat säilyttäneet asemansa kirkolliset hautaan siunaamiset.

Viikoittaisiin messuihin osallistuvien seurakuntalaisten määrä on ollut edelliseen vuoteen verrattuna laskusuuntainen johtuen pääosin Hervannan kirkon peruskorjauksesta. Muissa jumalanpalveluksissa kävijämäärät olivat sen sijaan kasvussa.

Kertomusvuosi oli musiikin sektorilla tapahtumarikas. Eri tapahtumissa (48 musiikkitilaisuutta) tavoitettiin runsas kuulijajoukko. Elokuun ensimmäisellä viikolla järjestettiin III Viinikan Iltasoitto. Edellisvuoteen verrattuna väkimäärän kasvu oli 56 %. Iltahartauteen osallistui viikon aikana 340 kuulijaa. Sosiaalisessa mediassa luotiin ennen tapahtumaa ja viikon aina tapahtumasta kertovia videokoosteita näyttävin ilmakuvin. Aamulehti striimasi videolähetyksenä tapahtuman yhtenä iltana lukijoilleen ja nosti tapahtuman myös verkkosivuilleen.

Yhteinen työ alueen perheiden kanssa toimivien kesken rakentui edelleen Vuoreksen ja Hervannan alueilla. Erityisesti Duon Pop -up kohtaamispaikka toi paljon kiitosta kaupungin, seurakunnan ja kolmannen sektorin toimijoiden yhteistyöstä.

Jokaviikkoiset ”Jumalan kämmenellä” -perhepyhäkouluillat ovat osoittautuneet mielekkäiksi Peltolammin alueella. Kävijämäärät ovat tasaisesti nousseet ja kävijöiden ikäluokka on laaja. Toimintaa tulee erityisesti vahvistaa kaikkien työntekijätiimien vastuuttamisella, jotta se palvelee kävijöitä tarkoituksenmukaisesti.

Kertomusvuoden toiminta on tehnyt pelikasvatuksestamme varsin laajaa. Pelikasvatusoppitunnit ja -vanhempainillat näyttävät vastanneet suoraan siihen tarpeeseen, mitä alakouluilla tänä päivänä on. Kasvatuksen kentässä olemme pelikasvatuksen edelläkävijöitä.

Kerhotoimintamme keräsi yli 300 kerholaista kuluneella kaudella. 21 eri viikoittaista kerhoa, joiden ohjaamisesta vastasi yhteensä 34 ohjaajaa, oli työllistävä, mutta palkitseva työmuoto.

Haasteista huolimatta kouluilla tehtävä työ oli hyvässä nosteessa ja vahvistui monessa koulussa. Kohtaamiset nuorten omassa ympäristössä madaltavat nuoren kynnystä osallistua seurakunnan nuorisotyöhön. Saavutimme lähes 500 koulukäyntiä kertomusvuoden aikana. Joidenkin alueemme koulujen kanssa yhteistyössä oli haasteensa, koska koulussa on oppilaita, jotka eivät kuulu kirkkoon. Oman sanomamme esilläpitoa täytyy arvioida useissa tilanteissa.

Kertomusvuotta leimasi avoimien uusien hävikkiruoka/kohtaamispaikkojen aloittaminen seurakunnan alueella. Toimintakauden alussa osoitettiin työntekijä kohtaamispaikkojen järjestämiseen ja hävikkiruoan jakelun organisoimiseen. Ratkaisu osoittautui toimintavuoden aikana onnistuneeksi. Kaksi uutta avointa ruokailua aloitettiin hyvällä menestyksellä Nekalassa ja Multisillassa.

Vastaanottotyötä tehtiin seurakunnan alueella neljässä toimipisteessä. Vuoreksessa tapaaminen ajanvarauksella. Avoimilla vastaanotoilla käyntikertoja oli noin 3 000. Uusia asiakkaita tuli viikoittain. Asiakkaiden paljous ja moniongelmaisuus heikensivät kohtaamisten laatua.

Diakonian asiakkaiden kaikenlainen palveluohjaus korostui työssä. Lapsiperheille haettiin apua Tukikummeilta ja erilaisilta säätiöiltä yhteensä noin 10 000 €.

Diakonian vanhustyöntekijöiden tekemä kotikäyntityö ja saattajapalvelu oli merkittävää lisääntyvän vanhusväestön parissa. Kotikäyntityöntarve kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna. Ikäihmisten kokoavan toiminnan piirissä tavoitetaan viikoittain arviolta 200 senioria.

Seurakunnalla on 22 nimikkosopimusta. Sopimusten sitoumus on yhteensä 144 000 €. Nimikkolähetien, sekä työalakohteiden määrää olemme vähentäneet esim. lähetin eläköityessä.

Kasvunkaari -työskentely onnistui hyvin. Merkittävää oli sekä luottamushenkilöiden, että lähetyksen ja kansainvälisen diakonian vastuuryhmän jäsenien osallistuminen työskentelyyn eri työalojen työntekijöiden lisäksi. Yhdessä työskentely vahvisti lähetyksen kokonaisvaltaista näkemystä ja tietämystä toimijoiden kesken.

Talouden tasapainottaminen onnistui edellisvuosien tapaan hyvin. Alustava tilinpäätös näyttää ylijäämäiseltä. Toiminnan kulut pysyivät talousarvion puitteissa. Kelakorvauksia tuloutui noin 48 000 euroa ja muita tuloja kertyi budjetoitua enemmän. Syksyllä tehtiin talousarviomuutos liittyen väistötilojen vuokriin ja Härmälänrannan uuden toimitilan kalustamiseen.

Tampereen Eteläisen seurakunnan seurakuntaneuvosto 2019-2022

Jussi Mäkinen puheenjohtaja, *Asko Alajoki*, *Elli Armila*, *Terho Jussila*, *Eija Kamppuri*, *Timo Koivula*, *Tytti Lindroos*, *Ulla Louhivuori* (varapuheenjohtaja), *Ilpo Lähteinen*, *Teija Lätti*, *Jarno Parviola*, *Minna Rankinen*, *Ari Rannisto*, *Tiina Salminen*, *Anne Sällylä*, *Aimo Tikka*, *Ida Toivonen*, *Outi Toivonen* sihteeri

Kirkkovaltuutetut: *Asko Alajoki*, *Elli Armila*, *Tuula Harkonmaa*, *Eija Kamppuri*, *Timo Koivula*, *Tytti Lindroos*, *Ulla Louhivuori*, *Ilpo Lähteinen*, *Teija Lätti*, *Kalle Mäki*, *Tiina Salminen*, *Anne Sällylä*.

Työntekijät:

Papit:

Mäkinen Jussi; kirkkoherra, p. 050 554 2461
Eskolin Antero; johtava kappalainen, p. 050 511 8985
Repo Päivi; seurakuntapastori, Härmälän aluepappi p. 050 338 2022
Hukari Daniel; seurakuntapastori, p. 050 574 4929
Kahra Kaisa; seurakuntapastori, p. 040 804 8404
Karvala Kaija; kappalainen, Hervannan aluepappi p. 040 533 8542
Kniivilä Kirsi; seurakuntapastori vs. p. 040 804 8470
Kunnas Ismo; kappalainen, Viinikan aluepappi p. 050 379 1866
Kuusisto Maarit; seurakuntapastori, p. 050 520 9014 (virkevapaalla)
Käki Ilmo; seurakuntapastori, (eläkkeelle 1.8.2019)
Laakso Severi; seurakuntapastori p. 040 804 8503 (virkevapaalla)
Niska Laura; seurakuntapastori vs. P. 040 804 8408
Rantavuori-Kähärä Soile; kappalainen, p. 050 577 1551
Saarela-Majanen Satu; seurakuntapastori, p. 050 306 8557
Vuorinen Hannu; seurakuntapastori, p. 050 408 1805

Kanttorit:

Syrjäniemi Martti; johtava kanttori, p. 050 570 2254
Heikkinen Riikka; kanttori p. 040 804 8477
Tuokko Maria; kanttori p. 040 804 8476
Leinonen Stiina; kanttori p. 040 804 8410

Assistentti ja sihteeri:

Toivonen Outi; seurakunta-assistentti, p. 040 804 8159
Moisio Anu; seurakuntasihteeri, p. 040 804 8158

Diakoniatyöntekijät:

Salminen Päivi; johtava diakonian viranhaltija, p. 050 591 6557
Alasentie Jaana; diakonian viranhaltija, p. 050 564 4884 (virkevapaalla)
Asikainen Johanna; diakonian viranhaltija, p. 050 560 6096 (virkevapaalla)
Halkosaari Satu-Tuulia; diakonian viranhaltija vs. 31.12.2019

Huttunen Seija; diakonian vanhustyöntekijä, p. 050 559 3414
Ikonen Katri; diakonian viranhaltija, p. 050 345 0655
Järvinen Anne; diakonian viranhaltija, p. 040 804 8480
Kahra Asta; diakonian viranhaltija vs., p. 040 804 8488
Kivistö Riitta; diakonian vanhustyöntekijä, p. 040 804 8482
Lankinen Leliebre Niina diakonian viranhaltija ma. p. 050 430 4473
Nuorto Taina; diakonian viranhaltija, p. 050 364 6192
Pitkänen Mika; diakonian viranhaltija vs. p. 040 804 8484
Savela-Saarinen Virpi; diakonian viranhaltija, p. 050 561 0604
Vanhala Antti; diakonian viranhaltija, p. 050 366 1677
Vuorinen Päivi; diakonian viranhaltija, p. 040 804 8483

Lähetys sihteeri:

Sarkapalo Tiina; lähetys sihteeri, p. 050 306 2344

Keittäjä:

Ruhala Anne; keittäjä, p. 040 804 8406

Nuorisotyönohjaajat:

Salonen Kimmo; johtava nuorisotyönohjaaja, p. 050 357 8489
Blom Marja-Leena; partiotyöntekijä, p. 050 327 6358
Iivonen Arja; kerhonohtaja (Nessu), p. 040 804 8485
Kosonen Jussi; nuorisotyönohjaaja, p. 050 303 3478
Laurikainen Jenna; nuorisotyönohjaaja vs., p. 040 804 8419
Niemi Anne-Katriina; nuorisotyönohjaaja, p. 050 308 3263
Pulkkinen Jaakko; nuorisotyönohjaaja, p. 050 574 4927
Pusa Maria; nuorisotyönohjaaja, p. 050 550 4145
Ranta Päivi; nuorisotyönohjaaja, p. 050 313 8640
Suihkonen Juhon; nuorisotyönohjaaja, p. 040 804 8486
Vuorenmaa Essi; nuorisotyönohjaaja, p. 040 804 8293 (virkavapaalla)

Lastenohjaajat:

Kaihlanen Minna; johtava varhaiskasvatuksen ohjaaja, p. 050 533 9677
Ahrikkala Henna; varhaiskasvatuksen ohjaaja p. 040 804 8421
Ahtola Peetu; lastenohjaaja vs. p. 040 804 8494
Kiiski Susanna; lastenohjaaja (työvapaalla)
Laamanen Kati, lastenohjaaja vs. p. 040 804 8237
Lehtinen Susanna; lastenohjaaja; p. 040 804 8237 (työvapaalla)
Maunu Minna; lastenohjaaja p. 040 804 8495
Patana Arja; lastenohjaaja p. 040 804 8456
Penttilä Satu; lastenohjaaja vs. p. 040 804 8420
Ruuttunen Marjaana; lastenohjaaja p. 040 804 8492
Taari Noora; lastenohjaaja vs. p. 040 804 8422

Vartiainen Tuula; lastenohjaaja p. 040 804 8487
Vitikainen Terhi; lastenohjaaja p. 040 804 8489

Pyhäkoulusihteeri:

Halkosaari Katariina p. 050 571 3070

Suntiot ja vahtimestarit:

Virtanen Elina; ylivahtimestari, p.040 804 8426
Andersson Pertti; vahtimestari, p. 045 154 5019
Hakala Teija; suntio, p. 050 371 7449
Hentunen Jyri; suntio-opiskelija
Kivimäki Marika; suntio, p. 050 599 7335
Malmi Minna; vahtimestari ma. p. 050 325 0563
Miettinen Elena; vahtimestari, p. 050 599 7335
Piirainen Timo; vahtimestari, p. 050 436 5226
Pohjavuori Maarit; vahtimestari, (eläkkeelle 1.7.2019)
Putti Ritva; vahtimestari ma., p. 050 364 2970
Räty Leila; vahtimestari, p. 050 409 0446
Siren Sirkka; vahtimestari, p. 050 599 7335
Tuhkanen Marita; suntio, p. 050 409 0446

Toimitilat:

Hervannan kirkko, Lindforsinkatu 7, p. 050 599 7335
Vuoreksen seurakuntakoti, Vuoreksen puistokatu 87, p. 050 599 7335
Härmälän kirkko, Talvitie 26, p. 050 408 7759
Härmälänrannan Versta, Vihurinkatu 3
Peltolammin seurakuntakeskus, Tilkonmäenkatu 4, p. 050 408 8273
Multitupa, Multisillankatu 5, p. 050 408 7759
Viinikan kirkko, Kaartotie 1, p. 050 371 7449
Nekalan seurakuntatalo, Kuoppamäentie 23, p. 050 364 2970
Koivistonkylän seurakuntatalo, Koivistontie 46, p. 050 436 5226
Hallilan seurakuntatalo, Männikönkatu 2, p. 050 436 5226

TAMPEREEN ETELÄINEN SEURAKUNTA ✝

